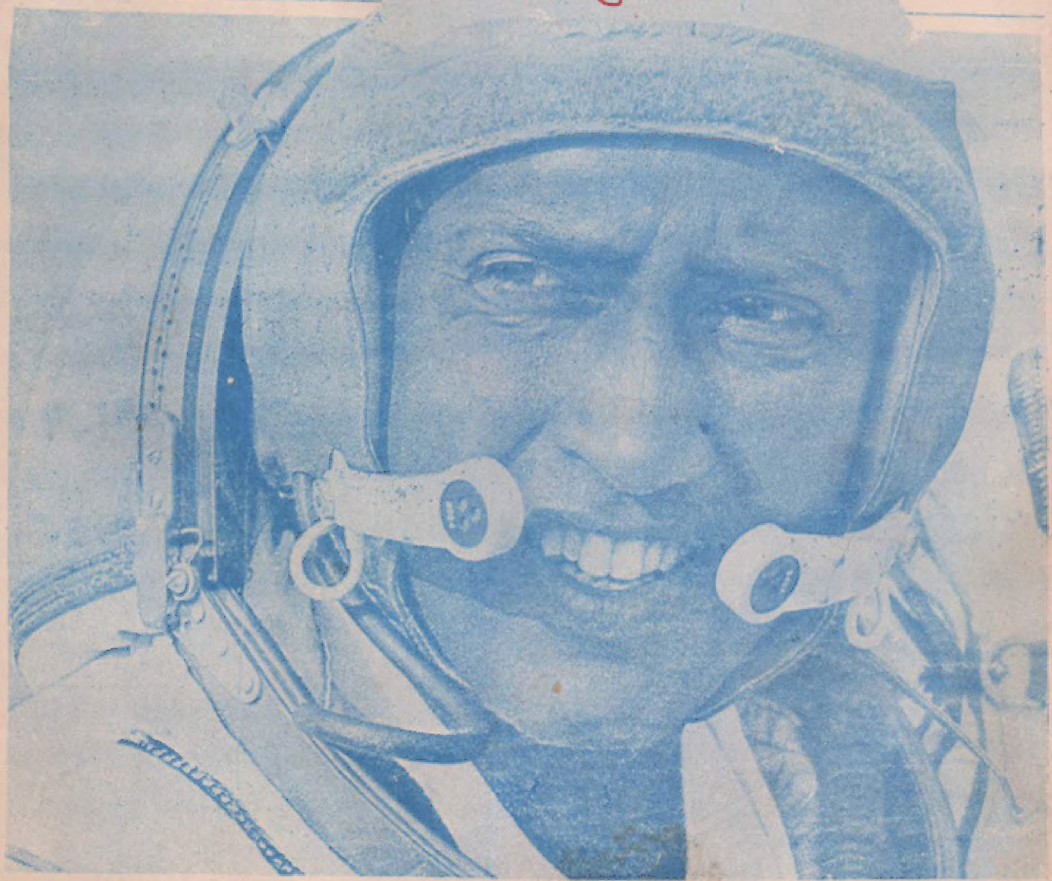

মৌচাক

অকণিহঁতৰ আলোচনী

বাকেশ শৰ্মা-
মহাকাশত ৭ দিন

গাড়ীৰ
নম্বৰ কেনেকৈ
দিয়ে?

মৌচাক

অকণিহঁতৰ আলোচনী

প্ৰথম বছৰ, দ্বিতীয় সংখ্যা, ১৫ মে'-১৪ জুন, ১৯৮৪

বাকেশ শৰ্মা—মহাকাশত ৭ দিন ধাৰাবাহিক উপন্যাস ॥ ২য় খণ্ড	
বণা ভালুক / ইন্দ্ৰকান্ত কাকী	
মাছ—কিছ বাছ নহয় / বনুল বৰদলৈ	
কবিতা	
ভালুপাঠ / শ্ৰিয়ম্ভা দত্ত	
মৌচাক / ইন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়া	
অংক ভালপোৱা ন'বান্ধন / হেমন্ত বৰদলৈ	
বিভিন্ন	
ডেজৰ বা বজা / উমানন্দ বৰদলৈ	
ডাক্তৰ অহাৰ আগতে/ ডা° কিৰণ তামূলী ১৭	
চিত্ৰ-কাহিনী	
লটুকন	১৩
হেজিক / বামুনমাটি এন, হেছেইন	২৪
মৌমাৰিয়ে গুণ গুণায় কিয় ?	২৬
নিজে কৰি চোৱা	২৭

২	শ্ৰী-মেল	২৮
	পেৰাচুট আৱিষ্কাৰৰ কাহিনী / অশোক আন্তোৱ	২৯
	ছবি বা কবী	৩১
৪	লুকা-ভাঁকু	৩২
১০	গাড়ীৰ মত্বৰ কেনেকৈ দিওঁ ?	৩৩
	চিত্ৰলেখা	৩৪
১২	অকণিৰ ছবি	৩৬
১৩	মৰমৰ অকণিহঁত	৪০

প্ৰকাশক : দিছেশ্বৰ তামূলী, কে. বি. ৰোড, বোকাট-১
ছপা : অগৰ প্ৰিন্টিং ৱৰ্কছ (প্ৰাঃ) লিঃ, বোকাট
পৰা অকণিহঁত বৃত্তিত।
শিল্পী : চিত্ৰলেখা / ৰবীন বৰুৱা / পৰেশ শইকীয়া

সম্পাদক : শান্তনু তামূলী

দাম : তিনি টকা

শিত নবাই ওজা মানেৰে পৰিচিত
এইবাৰ উজনী অগৰৰ বিভিন্ন
বিভক্তনীত চোপ নবাই এই দুই
ভাৱে হোলপাৰ নবাইছিল।
এওঁলোকৰ নাম আকাশজ্যোতি
আৰু প্ৰকাশজ্যোতি বগৈ।

কলো :
আজিৰাতিৰ আঁহৰে হাতৰিকা

মহাকাশ অভিযানে

বাকেশ শৰ্মা মহাকাশত ৭ দিন

অভিযান

মহাকাশ

প্রথম সংখ্যা মৌচাকত
'তোমালোকৰ চিঠি পালে।' নামৰ
শিতান এটা ধোলাৰ কথা আমি
কৈছিলোঁ। এই শিতানলৈ
তোমালোকৰ বহুতৰেপৰা চিঠি
পাইছে। বহুতো অকণিয়ে বাকেশ
শৰ্মাৰ মহাকাশ অভিযানৰ বিষয়ে
আৰু অধিক কথা জানিবলৈ
বিচাৰিছা। তোমালোকৰ চিঠিৰ
উত্তৰ বেলেগে বেলেগে নিদি
সকলোৰে বাবে বাকেশ শৰ্মাৰ
মহাকাশ অভিযানৰ বিষয়ে
প্রকাশ কৰা হ'ল।

ভাৰতীয় মহাকাশচাৰীক মহাকাশলৈ পঠোৱাৰ সিদ্ধান্ত হৈছিল ১৯৮০ চনৰ ডিছেম্বৰ মাহত। তেতিয়াৰ কছ প্ৰেছিডেণ্ট ব্ৰেজনেভ ভাৰতলৈ আহোঁতে ভাৰত-কছ মহাকাশ অভিযানৰ তেওঁ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছিল। ভাৰতে সেই প্ৰস্তাৱত সন্মতি জনায়। 'পৰন' নামেৰে আমাৰ দেশে সেই উদ্দেশ্যে ১'৭ কোটি টকাৰ এক অ'ৰ্চনি লয়। ভাৰতীয় বায়ু সেনাক দুজন মহাকাশচাৰী বাছি উলিয়াবলৈ দায়িত্ব ভাৰ দিয়ে। ২০০ জন অভিজ্ঞ বিমান চালকৰ মাজৰপৰা উইং কমান্ডাৰ বৰিশ মেলহোত্ৰা আৰু স্কোৱাড্ৰন লীডাৰ বাকেশ শৰ্মাক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত বাছনি কৰা হয়। মেলহোত্ৰাৰ জন্ম লাহোৰত আৰু বাকেশ শৰ্মাৰ জন্ম প্যাতিয়ালাত।

মস্কোৰ নক্ষত্ৰ-নগৰ য়ুৰি গাগাৰিন ট্ৰেইনিং ছেণ্টাৰত তেওঁলোকৰ প্ৰশিক্ষণ আৰম্ভ হয়। ছয়দুজ আৰু ছলয়ুট মহাকাশযানত সম্মুখীন হ'বলগীয়া সকলো ধৰণৰ পৰিস্থিতিৰ ওপৰত তেওঁলোকক প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়। বিশেষ ধৰণৰ বিমানত উঠাই তেওঁলোকক 'ভাৰহীন' অৱস্থাৰ ওপৰত প্ৰশিক্ষণ দিছিল। শেষত মহাকাশলৈ যোৱাৰ আগদিনা বাকেশ শৰ্মাৰ নাম ঘোষণা কৰে। মহাকাশলৈ যদিওবা বৰিশ মেলহোত্ৰাই যাবলৈ নাপালে, বাকেশদৰে তেওঁ সম্পূৰ্ণ উপযুক্ত আছিল।

বাকেশ শৰ্মা আৰু তেওঁৰ দলে কাম কৰা মহাকাশ গৱেষণাগাৰটোত পঁচটা কোঠালী আছিল। মূল কোঠাটোত আছিল বৈজ্ঞানিক যন্ত্ৰ-পাতি আৰু তেওঁলোকে তাতেই খোৱা আৰু শোৱা কৰিছিল। কোঠাটোত এখন মেজ, পানীৰ ব্যৱস্থা, শৌচাগাৰ আৰু শোৱাৰ খাট আছিল। খাটবোৰ বেৰত সংযুক্ত।

মহাকাশত থকা দিনকেইটাত খাবলৈ আমাৰ দেশৰপৰা মহাকাশচাৰীজনলৈ নিৰামিষ পোলাও, আলু চ'লে আৰু চুজি হালোৱা বনাই পঠাইছিল। কছদেশৰপৰা তেওঁলোকৰ মহাকাশচাৰী দুজনলৈ ১০০ বিধ আহাৰ পঠাইছিল। বাকেশৰ লগতে কছ মহাকাশচাৰীকেইজনেও লুপতুপীয়া হালোৱা, পোলাও বৰ তৃপ্তিৰে খাইছিল। এই খোৱা বস্তুবোৰ চুঙাপিঠাৰ দৰে কৰি সৰু সৰু আকাৰত ছেলোফেন

কাগজেৰে মোৰিয়াই পঠোৱা হৈছিল। কাৰণ, মহাকাশযানৰ ভিতৰত মাখ্যাকৰ্ষণ নথকাৰ বাবে সকলো বস্তু ওপঙি ফুৰে। বস্তু মূৰলৈকে বাম্বৰই নোৱাৰি। মহাকাশযানৰ ভিতৰৰ কোঠাত সকলো বস্তুকে বাম্বি ধৰি লগা হয়।

বাকেশ মহাকাশলৈ প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধী, ৰাষ্ট্ৰপতি জাইল সিং, প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰী ভেংকটাবামনৰ ছবি আৰু মহাত্মা গান্ধীৰ শ্মশান ৰাজঘাটৰপৰা এমুঠি মাটিলৈ গৈছিল।

মহাকাশ-গৱেষণাগাৰত থকা সাতটা দিনত বাকেশ আৰু লগৰ মহাকাশচাৰী পঁচজনে ২৪ ঘণ্টাৰ নঘণ্টা সময় টোপনি যোৱাৰ বাহিৰে গোটেই সময়ছোৱা গৱেষণাৰ কামত ব্যস্ত আছিল। শোৱাৰ সময় হোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকে নিজকে বিচনাৰ সৈতে বাম্বি টোপনি যায়। বাম্বি নল'লে টোপনিতে ওপঙি ফুৰিব লাগিব। নঘণ্টা টোপনি যোৱাৰ পাছত তেওঁলোকে সাৰ পায়। শাই উঠি এঘণ্টাৰ ভিতৰতে খোৱা-বোৱা শেষ কৰে।

মহাকাশযান অতিমুখে - বাকেশ শৰ্মা, যুৰি গাগাৰিনে আৰু গেন্ৰাডি জেট্ৰকালত

ধাৰাবাহিক উপন্যাস

বঙ্গা ডাণ্ডা

ইন্দুকান্ত কৰ্কী

স্থলনিত থেমি থাওঁগৈ মীনাহঁতৰ হাতৰপৰা সিহঁতৰ বগা পুতলা ডালুকটো ছুটী তয়লগা মানুহে জোৰ কৰি নৈ গ'ল। তাকেই বিচাৰি ওলাল অজয়, বিজয় আৰু মলয়। মীনাৰ পৰা সিহঁতে পায় পালে যে, এখন এক্সেছেডৰ গাড়ীলৈ মানুহ ছুটী আহিছিল। মলয়হঁতে টেক্সি ষ্টেণ্ডলৈ গৈ গম পালে যে, সেই টেক্সিখন হ'ল ASZ 4095। সিহঁতে সেই গাড়ীখনৰ ড্ৰাইভাৰক যেতিয়া ধৰা কৰিলে —

দুই

: মই বাইজিনেৰেই ভাইটি। ড্ৰাইভাৰ ক'লে।

: আটকচোন আটক একো নহয়। পুৱা ২৪ ঘণ্টা আমাৰ লগত থাকিব লাগিব আপুনি। ড্ৰাইভাৰে হাঁহি মাৰি গাড়ীৰপৰা নামিল। সিহঁত চাৰিও ষ্টেইকশ্যনৰ কেবিন এটাতে সোমাল। বেটাৰে সিহঁতক চাই পৰিবেশন কৰিলে।

চাহত গোছা এটা মাৰি অহাৰে ড্ৰাইভাৰক শুধিলে : ড্ৰাইভাৰনা, আপুনি পৰমানন্দ পুসাদক চিনি পায়নে ?

: চিনি পাওঁ। ভাঙলৰে চিনি পাওঁ। ভেঙে গুৱাহাটীৰ এজন কৰ্মীলোক। সকলোৱে চিনি পায়।

: ঘৰটো দেখিছে ?

: ঘৰটো দেখা নাই : কিন্তু তেওঁৰ ডিনেবা-হন দেখিছোঁ। অসবী টকীজ। এন, কে বোডত আছে।

বিজয় আৰু মলয়ে একাত্মবনে অজয় আৰু ড্ৰাইভাৰৰ কথা-কতকা ওচি পাৰিল। সিহঁতে অজয়ৰ বুৰি দেখি নলে মনে বিজয়ৰ থাকিলে।

: ম'— অহাৰে কিবা মনত পৰাৰ পনে ক'লে : যোৱাকালি তিনিমান বজাত আপোনাৰ টেক্সিত দুজন মানুহ উঠিছিল নহয় নে ? এজন ডব আৰু বগা গৰোখত পিঠিছিল। আনজন টকলা বুৰ, চাপৰ।

ড্ৰাইভাৰৰ বুৰ কিছু সময়ৰ বাবে শেতা পৰি গ'ল। চাহ এলেক খিৰি ক'লে : যোৰ মনত নাই। উঠিব পাৰে। বচত মানুহ উঠে যোৰ টেক্সিত।

সিহঁতে বুজিলে, ড্ৰাইভাৰে কথা লুকোৱাৰ বিজ্ঞাৰিছে। কিন্তু, সময় সকলো মিৰে ব'ল। অহাৰে আত্মবন্ত পৰ এৰিলে : আপুনি কথাকে লুকুৱাব বিজ্ঞাৰিছে; কিন্তু আহি সকলো ঘটনা জানো। নিজ চকুৰে দেখিছোঁ। সিহঁতে এটা বগা ডালুকৰ পুতলা আপোনাৰ গাড়ীত তুলিছিল।

ড্ৰাইভাৰে ওপতে কোচৰোচ খালে আৰু ইফালে সিফালে চাবলৈ ধৰিলে।

অজয়ে অনুমান কৰিলে, ওচা বটাই ড্ৰাইভাৰক বেছ ডব বুজাইছে; সেই দেখি সি একো ক'বলৈ বিচৰা নাই।

দি ক'লে: আপুনি সিহঁতক ভৱ কৰিব
নালাগে। সকলো ঘটনা আনাক বুজি কওক।
: সিহঁতে বোক নাৰি পেলাব ডাইটি।
জুইতাৰ কন্দনানুহা হ'ল।

: আৰি আপোনাক বন্ধা কৰিম। সকলো
কওক। সিহঁতে পুতলাটো পৈ ক'লে: থৈছিল?
আপুনি জানি থওক যে সেই পুতলাটো সাধাৰণ
পুতলা নহয়। জাপানৰপৰা অনা পুতলা।
পুতলাটোৰ আনিক হ'ল—পৰমানন্দ পুতলা।
জাপানী বুহেজাৰ টকা। আৰি এতিয়া তাৰেই
অনুপস্থানত আছে।

: নই ক'ব পাৰোঁ; কিন্তু যদি সিহঁতে
মোক ধৰে?

: সেই ভাব আঁহাৰ ওপৰত।

: ঠিক আছে তেনেহ'লে, — জুইতাৰে
ক'বলৈ মূৰ বেজিলে; কিন্তু তেনেতে কেইটাৰ
এজন তালৈ মোহাই আহিল।

ইয়াত কথা পত্ৰ নিৰাপৰ নহয় সেৰি
অহাৰে ক'লে: বলক, পলম হ'ল। গাড়ীতে
কথা হ'ল।

: চাহৰ পইচা দিয়াৰ পিছত সিহঁত উঠিল।
জুইতাৰে গাড়ী চলাই দিলে। কিছু মূৰ ঘোঁৰাৰ
পিছত অহাৰে জুইতাৰক ক'বলৈ দিলে।

দি ক'বলৈ বহিলে: সিহঁতে পুতলাটো
কাঢ়ি আনি বোনা এটাত ভৰালে আৰু মোক
শৰাইঘাটৰ পিনে টেকি চলাবলৈ আহেশ দিলে।
পুতলাৰ কথা কাকো ভুলতে অক'বলৈ ইঁচিগাব
কৰি দিলে। বুধৰপৰা কথা ওলালে মোক
সিহঁতে নাৰি পেলাব। সিহঁতৰ কাণ্ড-কাৰখানা
সেৰি ভয়তে মোৰ হাত-ভৰি লুকাৰ। সিহঁতে শৰাই-
ঘাটৰ ওচৰত গাড়ী বন্ধাবলৈ ক'লে। নই সিহঁতৰ
কথাকতে কাম কৰিলোঁ। বুহো বোনাটো লৈ
মলতৰ গছাৰপৰা তললৈ নাৰি গ'ল। নই গাড়ী
লাহে লাহে চলাই আঁৰ চকুৰে চাই দেখিলোঁ
যে, সিহঁত বেল লাইনৰ সিকানে থকা জুপুৰি
ধৰ এটাত পেলাইছে।

: আপুনি আমাক সেই জুপুৰিটো সেৱাই
দিব পাৰিবনে? — অহাৰে সুধিলে।

: নিশ্চয় পাৰিব, কিন্তু .....

: আপুনি ভৱ কৰিব নালাগে। সেই
বাটেৰে হাজাৰ হাজাৰ গাড়ী অহা-যোৱা কৰি
থাকে। তেনে ক্ষেত্ৰত কোনে আপোনাক লগেশ
কৰিব?

: ভাল কথা! গাড়ী ঘূৰাওঁনেকি?

: বলক, এনেকুৱা কানত পলম কৰিব
নোৱাৰি।

কথাকতে কাম হ'ল। ল'কাৰোৰৰ গাফল
সেৰি জুইতাৰৰ বুকুলৈ বাহ আহিল আৰু
মনে মনে জোৰাংচোৱা কামটো সেৰিবলৈ পাম
বুলি ভালেই লাগে। ইমান দিনে সি ছিনে-
মাতৰে এইবোৰ হোৱা সেৰিবলৈ পাইছিল।
সি ভীৰু গতিৰে গাড়ী চেকুৰাবলৈ বহিলে।

৬/মৌচাক

বাঁচত বলহে ক'লে : দৰত আৰি কাকো
একো কোৱা নাই। বা-পেউতাইতে চিন্তা
কৰিব পাৰে।

: এতিয়া দহছে বাকিছে। বাৰমান বজাত
দৰ পামঠৈ। অজয়ে ক'লে।

তিনিও নয়ে নয়ে ব'ল। বিজয় আৰু
মলয় অজয়ৰ বুৰি সেৰি লটোঁকতে তবৰ মানিলে।

অজয় আৰু বিজয় অজয় ভাই-ককাই। চেহেৰা
প্ৰায় একে। বিজয় অজয়তকৈ কেই মিনিট-
মানৰে নক। সি অজয়তকৈ অলপ বীণো।
সিহঁতৰ মাক-পেউতাক কলেজ এখনৰ অধ্যাপক।
মলয়ৰ পেউতাক বোকে এটাৰ একাউণ্টে।

পৰাইবাট বলাং পোৱা বেৰি অজয়ে ডুই-
ভাৰক ক'লে : আপুনি গাড়ীখন পোনে পোনে
মলয়ৰ সিপাহীলৈ লৈ বকক। সিফালৰপৰা আৰোঁতে
গাড়ী বেয়া হোৱাৰ লৰে ঠিক সেইবিনিমিতে
গাড়ী বাৰিব আৰু আপুনি বনেট বুলি গাড়ীখন
চোৱাৰ চমেৰে আমাক বকচৌ দেখুৱাই দিব।

ডুইভাৰে মূৰ ঘূৰিয়ালে আৰু গাড়ী মলয়ৰ
মাজেৰে চলাই নিলে। বিজয় আৰু মলয়ে
বোঁপাহ পন্থাই দিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ চাই বাকিল।
মলয় পাহ হৈ অলপ আগৰপৰা সি গাড়ী ঘূৰালে।

আৰোঁতে অজয়ে হুৰিলে : আপোনাৰ
নামটো লা কি আছিল? ডুইভাৰ ডুইভাৰা
কৈ ভাল নামগৈ।

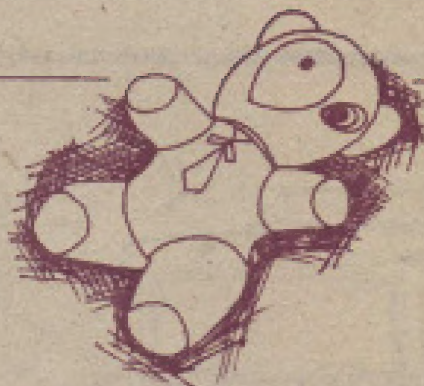
: হাঃ হাঃ হাঃ—সি হাঁহি উঠিল আৰু
ক'লে—মোৰ নাম পূৰ্ণ বহাদুৰ ছেত্ৰী।

: বৰ্জিয়া। এতিয়াৰপৰা আৰি আপোনাক
পূৰ্ণলা বুলি মাতিব। অৱশ্যে বজা-মলয়ে ভুলতে
ডুইভাৰলাও ওলাব পাৰে। বেয়া লাগাব।

: হ'ব হ'ব। সি ক'লাকিলে।

মলয়ৰ ইপাৰ পোৱাৰ লগে লগে কোৱাক-
মৰে কাম হ'বলৈ ধৰিলে। হঠাতে গাড়ীৰ
ইঞ্জিন বন্ধ হ'ল আৰু আপোনা-আপুনি লৈ
এমবলত গাড়ী বৈ ব'ল। চাবিও নাছিল। ডুই-
ভাৰে বনেট বুলি ইঞ্জিন পৰীক্ষা কৰিবলৈ
ধৰিলে।

: পৌচৌ ডুপৰি দৰ শেহিছামে? দৰটোন

বেবত বজা কাপোৰ মোক আছে।

তিনিওজনে মননা ভাও জুৰি সেইদিনে
চালে। এটা জুপৰি দৰৰ বেবত টিকেই বজা
কাপোৰ বেনা আছিল।

: জাভেই শিহঁত পোৱাইছিল।

: জুপ হোৱা নাইতো?

: একখন হোৱা নাই। দৰৰ পিছফালে
দৰকল এটা আছে। নাই? ঠিক পিছফালে
চোৱাচোন।

: হ'ব, দৰকল এটা আছে।

: এতিয়া? বলয়ে অজয়ৰ বুৰলৈ চালে।

অজয়ে কিবা ভাবি আছিল। সি বিজয়,
মলয়ক সেই দিনে চাই থাকিবলৈ নামা
কৰি ক'লে : আৰি ইয়াৰপৰা মলয়, সিপাহৰ-
পৰা তালৈ যাঁৰ লাগিব।

বনেট নবাই লকলো গাড়ীত উঠিল।
গাড়ী আকৌ চেকুৰিবলৈ ধৰিলে।

অজয়ে ক'লে : আপুনি গাড়ীখন বন্ধীৰ
ইফালে বাৰি আমাৰ বাবে বাট চাব। যদি
কিবা বিপদ দেখে, তেনেহ'লে হৰ্ণ বজাব।

ডুইভাৰে মূৰ লবালে। এখন লোকানৰ
ওচৰত টেগি ব'ল। তিনিও মানিগ আৰু বন্ধীৰ
পিনে বোজ দিলে। শিহঁতে কান টিৰ কৰি
আগবাতিল। কিছুদূৰ যোৱাৰ পাছত শিহঁতে
সেই জুপৰিটো দেখিলে।

অজয়ে ক'লে : তহঁত দুটা এই পান-
লোকানখনত বহি অহা-যোৱা কৰা মানুহৰ ওপৰত
চকু বাৰিবি। সেই ওজা দুটা মজতে এইফালে
আহিব পাৰে। যদি কিবা বিপদ-আপদ হ'ব

জেমস্‌হ'লে তহঁতে জুপন ছাৰিকাৰ "কপিলী
কপিলী বাংলী ছোৱালী" ৰীতটো গাখি। মজে
তাকেই গাখি। এনে কৰিলে কোনেও আনক
সন্দেহ নকৰিব।

বিজয় আৰু মজৰে মূৰ জোকাৰি সন্দতি
মনাবে। অজয় জুপুৰিৰ পিনে বাওনা হ'ল।
বিজয় আৰু মজৰ পানসোকাৰতে ব'ল আৰু মজ
পইছাৰ ভালবুট কিনি থাকিলে ধৰিলে।

জুপুৰিটো পাট অজয় ধমকি ব'ল।
জুপুৰিৰ ভিতৰত কেইটামান ল'ৰা-ছোৱালী
কান্দি আছিল আৰু এজনী বিহাৰী ভিৰোতাটো
সিঁতলক মাৰধন কৰি গালি পানি আছিল।
অজয় একেকোৰে ভিতৰ সোমাই ক'লে : আবে
দিদি, ইহঁতক কিয় পিচিছ ?

এজন অচিনাকি ল'ৰাক দেখি ভিৰোতা-
জনীয়ে বহুদূৰ খালে।

অজয়ে ততালিকে ক'লে : তই মোক
চিনি পোৱা নাই হ'বল। মই তোৰ মৰমৰ
মালিকৰ ল'ৰা। সি মায়ে-মজৰে আনাৰ পোকা-
নত কাম কৰে। সি মোক এবাৰ নাতিছিল।
সেই লেনি আছিলোঁ। তাইজা ঘৰত নাই নেকি ?

এতিয়াহে তাই অসল ল'ৰাহ পালে।
আবে-বেবে মূগ এটা দি ক'লে : বৈঠো ভৈয়া,
মই তোকে চিনি পোৱা নাছিলোঁ। তোৰ ভৈয়া
নাথ'না ক'ত গৈছে। কানি ৰাতিৰপৰা একো
ধৰন নাই। বেৰনা ঘৰত থাকিলে একো নাই।
ইহঁতে কাটি কাটি বুলি মোক জুপন কৰিছে।

: ইহু ইহু কেনেকুৱা মানুহ। হেইজা ল
বিছ কপীজা। সি অপৰপৰা টকা উলিয়াই
ক'লে : নক নক ল'ৰা-ছোৱালীক ভোক্তা ৰাখিব
লাপাই নহয়।

ভিৰোতাজনীয়ে টকা ল'বলৈ লাভ কৰিলে।

: ল'ৰা। তাইজা আহিলে কৰি, তোৰ
মালিকৰ ল'ৰাই দিছে।

ভিৰোতাজনীয়ে টকা লৈ চানাহ কৰিলে :
তোৰ ধৰ এহুমান মাথিন বেটা। গৰীষৰ ঘৰত
আহিছ, কি ভোক ধিন ?

: তই যি দিদি তাকেই ধাই নাম আজি।

: ব, মই সোকাধৰপৰা চাহ আনিব।
তাই জুপুৰিৰপৰা ওলাই গ'ল।

অজয়ে ইমানপৰে এইটোকে বিচাৰি
আছিল। সি সেই চেপতে চাৰিওপিনে চাই
ল'লে। কিন্তু তাত মক চিনৰ বাকচ এটা,
গেতেৰা বিছনা আৰু দুটামান বাচন-বৰ্ডনৰ
বাহিৰে একো নাছিল।

ইতিমধ্যে তাক দেখি তাত থকা ল'ৰা-
ছোৱালী চাৰিটাই মিলে তেয়া লাগি চাই
আছিল। সি আটাইতকৈ জাঙৰজনী ছোৱালীক
অধিলে : তোৰ নাম কি ?

: দুৰ্গা।

: দুৰ্গা, কালি ইয়াত তোৰ বাৰাৰ লগত
কোন আহিছিল?

: হুছেইন চাচা।

: আকি তোৰ বাৰা গম্ভা আছে নহয়?
মুৰত চুলি নাই? মুৰত বাপ আছে?

: তাই মূৰ দুপিয়ালে।

: কালি তোৰ হুছেইন চাচাই কি আনি-
ছিল?

: ভালু! ইতলা বড়া হুকেল ভালু। মোৰ
দৰ ভৰ লাবিছিল।

: তাই কেনেকৈ দেখিলি?

: হই মনে মনে দেখিছিলোঁ।

: হঠিলা ক'ত আছে ভালু?

: কি জানি।

অকস্মে বুজিলে যে বগা ভালুক ইয়াত
অনা হৈছিল আৰু বাতিৰ ভিতৰতে দেখিচোঁ
ইয়াকপৰা অনা হাইটলৈ গৈ গৈছে।

তিবোত্ৰাফনীয়ে চাহ কটী লৈ যোৱাই
আছিল। অকস্মে ধৰিলে দিলে। ল'ৰা-ভেঁহালী-
কেইটাকো বগী-চাহ ভগাই দিলে। সিহঁতে
ধাৰলৈ ধৰিলে। অকস্মে মাত দিলে: আজ্ঞা
মিদি ভাইয়াৰ আচনি নান কি?

: লৱন মূৰে।

: অ'অ' মনত পৰিছে।

অকস্মে বহাৰপৰা উঠিল। আজ্ঞা মিদি
মই নাই। ভাইয়া আহিলে কৈ দিবি আনাৰ
বগা ভালুক হেৰাই গৈছে।

: কেইজা বগা ভালুক? তাই হঠাৎ
হৈ অৱিলে।

: তাই কৈ দিবি— সি লুকনো আনে। অকস্মে
ধাৰিলে। ওলাই আহিল।

সি ৰাস্তাত উঠাৰ লগে লগে টেক্সিৰ
দৰ্শন হুনিবলৈ পালে। পান-দোকানত বৈ থকা
বিহুৰ আৰু মনোৰ চমকি উঠিল। তিনিও
জনকৈ টেক্সিৰ পিনে লৰা ধৰিলে।

টেক্সিৰ ওচৰ পাই দেখিলে যে, পূৰ্ণই
গাড়ী বনত এখন মানুহক গৰাবাৰি বৰি
আছে আৰু সি মুকলি হ'বলৈ চেষ্টা চলাইছে।
সিহঁতৰ চাবিওপিনে মানুহ গোট ধাৰলৈ ধৰিছে।

: কি হ'ল পূৰ্ণা? সিহঁতে চিকিৰি
অৱিলে।

: এই মানুহটোৱে মোক চাকু মাৰিব
খুনিছিল।

অকস্মেতে লগপাৰি মানুহটোক ধৰিলে
আৰু মোক-ভুলকৈ গাড়ীত তুলি ল'লে।

অকস্মেতে

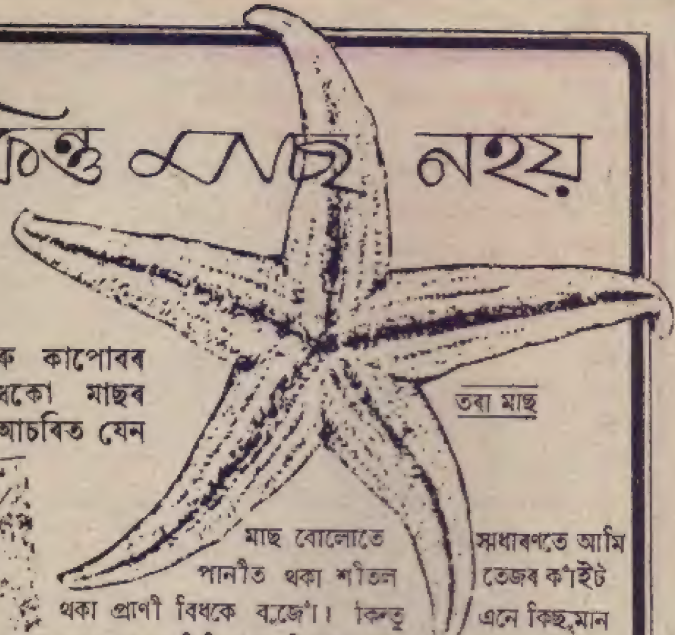
দেখাত এন্ধুৰ যেন লগা নাইনে?
আগ তেং চুটি চুটি-দেখাত
কেংগাৰু যেনো লাগে।
ঠিক্কেই ধৰিছা-ইয়াৰ নাম
এন্ধুৰ-কেংগাৰু। ই হ'ল-
কেংগাৰু পৰিয়ালৰ সৰ্বাত্মক
সৰু জাতৰ কেংগাৰু।
অষ্ট্ৰেলিয়া মহাদেশত পোৱা
এই অন্ধুৰিধ জাতি
নাৰুজুৰিয়া।

মাছ-কিন্তু মাছ নহয়

উঁৱলি যোৱা কিতাপ আৰু কাপোৰৰ
জাপত পোৱা পোক এবিধকো মাছৰ
শাৰীত ধৰা হয়। ভাবিলে আচৰিত যেন
নালাগেনে ?

তৰা মাছ

মাছ বোলোতে
পানীত থকা শীতল
থকা প্ৰাণী বিধকে বুজে। কিন্তু
মাছো আছে যিবিলাকৰ পিছত 'মাছ' শব্দটো লাগি
থাকিলেও কিন্তু মাছ নহয়।

ইহঁতৰ নাম হ'ল— জেলী, ক্ৰে, কপালী, খোলা,
কাটল আৰু তৰা মাছ।

জেলী মাছ দেখাত ওভোতাই খোৱা বাটিৰ দৰে।
এতিয়াৰপৰা প্ৰায় পাঁচশ নিযুত বছৰ আগতে
সাগৰত জীৱ সৃষ্টিৰ আৰম্ভণিৰ সময়তে জেলী
মাছৰ জন্ম বুলি কোৱা হৈছে। সবহাভাগ জেলী
মাছৰ খাদ্য সাগৰত হোৱা প্লেংকটন জাতীয়
উদ্ভিদ। অৱশ্যে মিছা মাছ (Lobsters) আৰু আন
সৰু সৰু মাছো ইহঁতৰ খাদ্য। কিন্তু বহু সৰু সৰু
মাছেই আকৌ জেলী মাছৰ বাটিৰ দৰে অংশৰ
তলত নিজৰ বাসস্থান কৰি লয়।

ক্ৰে এবিধ সৰু সৰু কেঁকোঁৰাৰ দৰে খোলা থকা
মাছ। ইহঁতে খবসেৱাতা জান-জীৱৰ তলত গাঁত
খান্দি তাতে বাস কৰে। ক্ৰেৰ গাৰ আৱৰণ মোটোহা।
পাঁচযোৰকৈ ঠেং আছে। পচা ঘাঁহ-বন আৰু
পানীত পেলাই দিয়া মৃত জীৱ-জন্তুৰ শৱদেহ
আদি ইহঁতৰ খাদ্য। ফিছাখনৰ সহায়ত ক্ৰেই
বেগাই পানী ফালি যাব পাৰে।

জিলভাৰ বা কপালী মাছ ডেউকাহীন এবিধ
কাঁটহে। ইহঁতৰ পেটৰ তলত গাহৰীৰ নোমৰ

ক্ৰে মাছ

জেলী মাছ

ছিলভাৰ বা কপালী মাছ

দৰে তিনিঘোৰ নোম আছে। বাসস্থান প্ৰধানকৈ সেমেকা অঞ্চল, বিশেষকৈ পূৰ্বাণ কিতাপ-পত্ৰ আৰু বহুদিন পৰি থকা কাপোৰৰ জাপত। সিবিলাকেই সিহঁতৰ খাদ্য।

খোলা মাছ কোমল দেহী। বাসস্থান— নৈ, জল-জুৰি, হ্ৰদ, সাগৰ আদি। শামুক, শংখ, আদি খোলা মাছৰ শাবীত পৰে।

কাটল মাছ উপকূল অঞ্চলৰ আশে-পাশে যথেষ্ট পৰিমাণে পোৱা যায়। সাগৰীয় জেঁৱাৰে প্ৰতিবাৰতে সৰু সৰু জন্তুৰ খোলা কিছুমান পাবত পেলাই থৈ যায়। কাটল ব'ন নামেৰে জনাজাত এই খোলাৰ ভিতৰ অংশ চৰাইৰ খাদ্য। কেকোঁৰা, মিছা মাছ, সৰু সৰু কোমল দেহী জন্তুৱে কাটল মাছ খাই জীয়াই থাকে।

পাঁচখন বাহুৰে দেখিবলৈ তৰা এটাৰ দৰে হোৱা গতিকে তৰা মাছক সাধাৰণতে সাগৰৰ তৰা বুলিহে কোৱা হয়। কেকোঁৰা, মিছা মাছ আদি ইহঁতৰ খাদ্য।

—বদল বৰদলৈ

ডাল পাওঁ

ডাল পাওঁ মই
চৰাই দেখি
ডাল পাওঁ মই
জোনাকী লেখি ।
ডাল পাওঁ মই
চিলা উৰায়
ডাল পাওঁ মই
ভাওনা চায় ।
ডাল পাওঁ মই
বেপুন ফুটায়
ডাল পাওঁ মই
জলফাই থায় ।
ডাল পাওঁ মই
থোদা-থোদি কৰি
ডাল পাওঁ মই
ধুতলা খেলি ।

— চিত্ৰস্বৰূপা দত্ত
২য় শ্ৰেণী, গোলাঘাট

মৌচাক

ইন্দ্র প্রসাদ কইকীয়া

বর মিঠা মৌচাক ক'ত বাক পায়
মৌ-গুটি নরো উবে—চাণাডাল সোণাই,
দুর্বার ফুলে ফুলে খাঁত জুবি জুনি
মনব বস্ত্রে আলে মৌ চুনি কবি,
সেয়া যতনাই খয়ছি চাপর কোলায়
মৌ-চাক সেয়ে জানা কেউকী থকাত ।

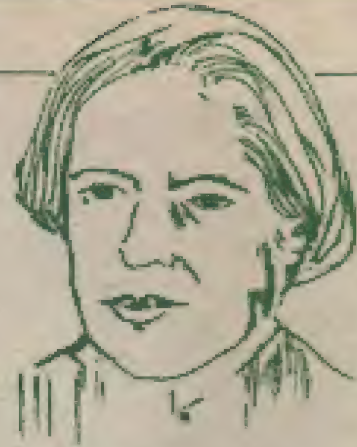
বিনাশন, মহাশয় জানো সকলোবে
তথ্যাপ নকশে'র তপ্ত সময় থাকোতে,
পাখি লগা কাড় হৈ সময় উবিছে
জানক-ক'তবো একেদবেই ঘুরিছে,
এইটো জীক্স জানো কোঁঠমাঝে পাবা
মৌ-গুটি চাই চাই শিকারি লাভিবা ।

শ্রমল বিহনে জানো কিবা ফল পায়
নেপায়, নেপায় সেণ—জানিবা সত্যয়,
মৌ-গুটি হৈ উবি জ্ঞান-বস চোখ
জীক্স মৌচাক হ'ব—নহ'বো কোলায় ।

মহান হৈয়ো সাধাৰণ !

এই শিতানত তোমালোকলৈ কেইজন-মান বিপ্লব-বিখ্যাত ব্যক্তিৰ জীৱনত খটা আঁচৰিত যেন লগা কিছুমান সৰু সৰু ঘটনাৰ কথা লেখিব জীয়েকসকল বৰবৰৈয়ে। তেখেত বহু বছৰৰপৰা বিভিন্ন মইনা পাৰিজাতৰ লগত জড়িত।

অংক ভালগোৱা ল'ৰাজন

নিউটন। বিজ্ঞান জগতত যাৰ নাম ডিবলুগমীয়া, সেই নিউটন কিন্তু একেধাৰে সাধাৰণ মানুহ আছিল। সাজ-পোছাক, চলন-বুলি আৰু কথা-বতৰাত আছিল একেধাৰে সাধাৰণ মানুহ। অৰিশব্ধকালী জীৱন। সাধাৰণত কামৰ হিচাপ ল'বলৈ নিউটনৰ সময় নাছিল। সকলো সময়তে মাথোঁ অংকৰ কথা। অংকৰ বাহিৰে নিউটনে একো চিনি-জানি নাপাইছিল।

সৰু কালৰপৰাই নিউটনে সকলো কথা অংক কামতে অংকে দেখা পাইছিল। সৰুতে এবাৰ ঘোঁৰা এটা লৈ ঘূৰিবলৈ যাওঁতে হঠাৎ তেওঁৰ অংক এটা মনত পৰাত তেওঁ ঘোঁৰাৰপৰা নামি ঘোঁৰাটো লাগমত ধৰি সোজা কাঢ়ি কাঢ়ি ঘাবলৈ ধৰিলে। ঘৰ আহি পালেহি; কিন্তু হাতত ঘোঁৰাৰ লাগাম নাই। লাগামৰ মূৰত বান্ধিথোৱা ঘোঁৰাটোও নাই।

অংক এনিবাৰ কথা। নিউটনে ক'ব, এজনক এগৰাকী খাবলৈ ঘৰলৈ নিমন্ত্ৰণ জনালে। নিদিষ্ট সময়ত ক'ব, আহিল। কিন্তু নিউটন ঘৰত নাই। নিউটনৰ কাৰণে বৈ বৈ তেওঁৰ পেটে ভোকত কল-মলাবলৈ ধৰিলে। উপাৱহীন হৈ তেওঁ খোৱা কোঠা পালেগৈ। মেজৰ ওপৰত এজনৰ বাবে আহাৰ সজাই থোৱা আছিল। ক'ব, তেওঁকত থাকিব নেজাবি সেই সজাই থোৱা আহাৰ ক'ব,খনিও

খালে অংক নিউটনক এসেকা নিবলৈ মাংসৰ হাড় আৰু একেখিনি আকৌ ঢাকি-ঢাকি ধ'লে। অলপ পাছতে নিউটন ওলালহি। ক'ব, অসময়ত দেখি নিউটনে সুখিলে— "কি হ'ল; অসময়ত আহিলা-চোন? কিয়া বিপদ-আপদ হৈছেনেকি?" ক'ব, হ'হি মাৰি ক'লে— "এনেয়ে আহিলোঁ দিয়া।"

"ভাল কথা। তুমি অকণমান বহা। মই বেগতে খাই লওঁ। বৰ ভোক লাগিছে।" এইবুলি নিউটন খোৱা কোঠা সোমালেগৈ। ক'ব, উদঙাই দেখে যে, ক'ব, হাড় কেইটুকুৰামানহে পৰি আছে। ক'ব, উদঙাই হ'হি এটা মাৰি নিউটনে ক'লে—

— "জোৰফোন, মোৰ মনতেই নাই। ঘৰৰপৰা ওলাই যাওঁতেই খাই-বৈ গ'লোঁ আৰু মই এতিয়া-লৈকে খোৱা নাই বুলি ভাবি আছোঁ।" তেওঁৰ কথা শুনি— ক'ব, হ'হিবনে কান্দিব।

নিউটনৰ এবাৰ বিয়া কৰাবলৈ মন গ'ল। বিয়াৰ কথা ভাবি তেওঁৰ ভাল লগা ছোৱালীজনীক বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিবলৈ মন দিলে। কেবানিনো নিউটনে ছোৱালীজনীক প্ৰস্তাৱটো দিওঁ দিওঁ বুলিও দিব পৰা নাছিল। অংক ছোৱালীজনীক নিউটনে সদায় লগ পায়। ছোৱালীজনীয়েও নিউটনক বিয়া কৰো-তাৰ মন।

এদিন নিউটনে প্ৰস্তাৱটো দিব বুলি ঠিক কৰি

কৰি ছোৱালীজনী অহালৈ বাট চালে। ছোৱালীজনী আহিল। নিউটনে আকো এবাৰ সাহুল পোৱালে। নতুনো হুৰিওলৈ তললৈ গ'ল। ছোৱালীজনীয়ে কথাব মাজতে তেওঁৰ গৰেখপাৰ কথা শুনিলে। নিউটনক আক পাৰি কেলে? গৰেখপাৰ শব্দটো শুনিয়েই নিউটনে এবাৰলৈও তেওঁৰ কামৰ কথা বলকি যাবলৈ থাকিলে। ছোৱালীজনীৰ অৱস্থা শোচনীয় হ'ল। খটখট পাছত ফটা পাৰ হৈ গ'ল। নিউটনৰ কথাব শেষ নাই। এটাৰ পিছত এটা আক। সেই-দিনা বিয়প কথা ক'বলৈ নিউটনৰ সময় নোলাল। পাছদিনা আকো ছোৱালীজনীক লগ পালে। কিন্তু সেইদিনাত তেওঁৰ সময় নোলাল। এইদৰেই বহুত দিন পাৰ হৈ গ'ল। নিউটনৰ আক ছোৱালীজনীক বিয়াৰ কথা কোৱা নহ'ল। নিউটন বৰুৱা হৈয়ে থাকিল।

এবাৰ এজন কন্দ্ৰক নিউটনে এখন কিতাপ পঢ়িবলৈ দি কৈছিল— “এইখন পঢ়িবা বৰ সুন্দৰ কিতাপ।” কন্দ্ৰকনে কিতাপখন আবেৰেবেৰে ঘৰলৈ আনি মেলি চাই দেখে এখন জাৰ্মানিৰ কিতাপ। তাকো লিখিছে ইটালিয়ে। যিখন কিতাপ সাধা-ৰণ মানুহৰ কথা নালাগেই, অকৈ জনা-বুজা মানুহেও বুজা গ'ল। কন্দ্ৰকনে সেইদিনাই কিতাপখন নি নিউটনক ঘূৰাই দিলেই। নিউটনে কন্দ্ৰকক শুনিলে— “কেনে পাগা পঢ়ি?”

“জাৰ্মানিৰ কিতাপনো মানুহে পঢ়িব পাৰেনে?” কন্দ্ৰক উত্তৰ শুনি নিউটনে জাপ খুঁজি হাঁহিলে। বহুত সময়লৈকে তেওঁ হাঁহিয়েই থাকিল।

পৃথিৱীৰ মহাকৰ্ষণ শক্তিক বিজ্ঞানে জ্ঞাপ কৰি বিজ্ঞান জগতক নতুন পথৰ সন্ধান দিলে। সেই নিউটনে ব্যক্তিত্ব-বৰ্জিত মাথো আকৰ কথাকে চিন্তা কৰিছিল। সকলো কথাতে বিজ্ঞান আককে দেখা পাইছিল, সেই নিউটনে নিজৰ সুখ-বুখৰ কথা চিন্তা কৰিব নাথাকিছিল। মহান বিজ্ঞানী হৈয়ো যখন হিচাপে তেওঁ কিয়দৰে গৰেখপাৰ আঁৰি— জৰাজন।

বিচিত্ৰা

পানীৰ তলত বাক চাইকেলে
চলাবলৈ কেনেকুৱা আনিব?
এই আদৃত চিন্তাটো মূৰত
সোমাইছিলে জ'ন কেম নামৰ
এই মানুহজনৰ। নিৰ্জিত এটা
অক্সিয়েনৰ চুকা বাক্সি তেওঁ
চাইকেল ঠৈ এদিনে নাছিল
এটা ছুইমিং প্লুম্ব। পানীৰ
তলত কেইপাকমান চলোৱাৰ
নিৰ্জিত দেখকৈ উঠি আহি তেওঁ
কয় যে, পানীৰ তলত চাইকেল
চলোৱা সহজ আৰু সবিনয়
জুৰাকৈ পোৱা নাযায়।

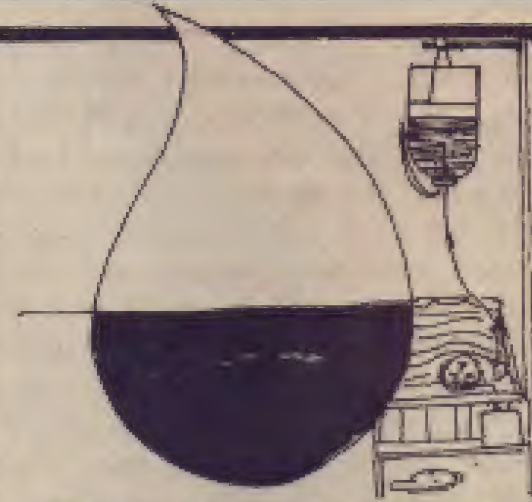
তেজৰ বং বঙা

ঔষ্মানন্দ বৰদলৈ

অকণিহঁত, তোমালোকে নিজৰ নিজৰ তেজৰ গ্ৰুপ কি জানানে? শুচৰ হালি-টেললৈ গৈ তোমালোকে নিজৰ তেজৰ গ্ৰুপ পৰীক্ষা কৰাই থোৱা। মা-দেউতাকো কৰি।

আমাৰ তেজ বঙা আৰু জুলীয়া। তেজত বঙা আৰু বগা দুবিধ কণিকা থাকে। বঙা কণিকাবোৰ হ'ল—গ্লো আৰু এণ্টিগ্লো মিশ্ৰণ। তেজৰ বঙা কণিকা-বোৰ তেজৰ জুলীয়া পদাৰ্থ 'প্লাজমা'ত মিহলি হৈ থাকে, সেইকাৰণে তেজৰ বং বঙা হয়।

সুস্থ অৱস্থাত আমাৰ দেহৰ প্ৰতি ঘন মিলা মিটাৰ তেজত ৪'৬৯ পৰা ৬'২ নিয়ত বঙা কণিকা আৰু ৫০০০—১০,০০০ লৈ বগা কণিকা থাকে। অসুস্থীকণ যন্ত্ৰেৰে চালে বঙা কণিকাবোৰ চেপেটা খালৰ দৰে দেখি। ইহঁতৰ মাজ ভাগ পাতল আৰু বঙচুৰ। বগা কণিকাবোৰৰ কোনো বৰণ নাথাকে। বগা কণিকাবোৰে সৰুসৰু আকৃতি সলাব পাৰে। আমাৰ শৰীৰত যেতিয়া ৰোগৰ বীজাণুৱে আক্ৰমণ কৰে, তেতিয়া বগা কণিকাবোৰে ৰোগৰ বীজাণু-বোৰৰ সন্মত যুদ্ধ কৰে।

সকলো মানুহৰে তেজ একে নহয়। ডাক্তৰ কেছটি আৰু ডাক্তৰ মছ নামৰ দুজন গৰাকীকে গৱেষণা কৰি পাইছিল যে, মানুহৰ তেজ চাৰিটা ভাগত বিভক্ত। এই চাৰিটা ভাগ হ'ল— A, B, O আৰু AB। আমাৰ দেহত ইয়াৰ যি কোনো এবিধহে তেজ থাকে।

নিজৰ নিজৰ তেজৰ গ্ৰুপ জানি থলে ভাল। দুৰ্ঘটনা বা অপাৰেচন কৰোঁতে তেজৰ প্ৰয়োজন হয়।

আমাৰ দেহৰ বিভিন্ন ৰোগৰ বিষয়ে তেজ পৰীক্ষা কৰি জানিব পাৰি। যেমৰ হ'লে, আৰু বীজাণুৱে আক্ৰমণ কৰিলে, তেজৰ বঙা আৰু বগা কণিকাৰ পৰিমাণ কমবেছি হয়।

● কোনো কাক তেজ দিওঁ দাত্ৰ আৰু কৰপৰা লওঁ দাত্ৰ

তোমাৰ তেজৰ গ্ৰুপ যদি	কি কি গ্ৰুপৰ তেজ লওঁ দাৰিবা	কাক কাক দিওঁ দাৰিবা
A	A, O	A, AB
B	B, O	B, AB
AB	A, B, AB, O	AB
O	O	A, B, AB, O

ডাক্তৰ অহাৰ আগতে

অকণ্ঠিত, তোমালোকে কেতিয়াবা দুখ পালে, তেজ গুলালে, পুৰিলে বা দুৰ্ঘটনা ঘটিলে, লগে লগে ডাক্তৰ আহিব নাপাবও পাৰা। ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ নিয়াৰ আগতে বা ডাক্তৰ অহাৰ আগতে কিছুমান প্ৰয়োজনীয় কাম জানি থ'লে— তোমালোকৰ বহুত উপকাৰত আহিব।

তোমালোকক এনে কিছুমান বিপদৰ সময়ত ল'বলগীয়া যত্নৰ বিষয়ে কৈছে—
ডাঃ কিৰণ তামুলীয়ে।

॥ দুই ॥ জুয়ে পুৰিলে

গাত বা গাৰ কাপোৰত জুই লাগিলে, বিজুলী, বজাপাত, এঁছিত, উত্তলা পানী, তেল বা বিঙ, গৰম বস্তু ঘঁহনি খালে বা প্ৰচণ্ড বনত ফুৰিলে গা পুৰিব পাৰে।

সৰু-সুৰা জুলা-পোৰাৰ বাহিৰে সকলো ধৰণৰ জুয়ে পোৰা ৰোগীক বিশেষ যত্ন লোৱা প্ৰয়োজন। কাৰণ, জুইৰ তাপে গাৰ ছালৰ বাহিৰেও ভিতৰৰ টিছুবোৰকো নষ্ট কৰিব পাৰে।

- জুয়ে ছালৰ ওপৰৰ তৰপ পুৰিলে ছাল বত্ৰা বা ক'লা পৰে আৰু ঢেপ বা পানী জেলা বাপে আৰু ভৰ, ভকাৰ। — এনে ক্ষেত্ৰত পোৰা ঠাইত কোনো ধৰণৰ মলম নলগাব। নিম্নত অকণ্ঠন মিহি কৰি পোৰা-ঠাইত সানি জুইৰ সেক নিলে সোনকালে পোৰণি ভাল হয়।
- বেজা ধৰণে জুয়ে পুৰিলে আঁত সোনকালে ৰোগীক চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি কৰোৱা প্ৰয়োজন। জুয়ে বেজাকৈ পুৰিলে গাৰ ছাল নষ্ট হ'ব পাৰে।
- কাপোৰত জুই লাগিলে সাধাৰণতে ভয়ত নৌদ মাৰে। নৌদ বা খেজকাঢ়িলে কাপোৰৰ জুই বেছিকৈ জুলে। কাৰত কোনো নাথাকিলে মজিয়াত বাগাবিলে কাপোৰৰ জুই নুমাৰ পাৰে। নাইলন বা কৃত্ৰিম সূতাৰ কাপোৰ পিন্ধি বন্ধা-বঢ় কৰা অনুচিত।

- জুইল থকা কেবাছিনাৰ শ্ৰোত বাগানি বা কুটি জুই লাগিব পাৰে। তেনে ক্ষেত্ৰত কেতিয়াও পানী ঢালিব নালাগে। পানী ঢালিলে কেবাছিনা ওপৰত কেওফালে জুই বিয়পি পৰিব। কত্ৰা বা কম্বলে তিয়াই জুইৰ ওপৰত বা জুইত শ্ৰোতৰ ওপৰত শেলাই দিব লাগে।
- বিজুলী-প্ৰবাহ লাগি পুৰিলে ৰোগীক স্পৰ্শ কৰাৰ আগতে তাৰৰ শ্ৰাণ খুলি বা জুইত নমুৱাব লাগে। বিজুলী-প্ৰবাহত লাগি থকা মানুহক দুৰৈষপৰা শূকান দীঘল কাঠৰ টুকুৰাৰে ঢোলি তাৰৰপৰা আঁতৰাব লাগে। তাৰত লাগি থকা অক্ষাত কেতিয়াও চুব নালাগে।
- গাত এছিত পৰিলে লগে লগে কাপোৰৰে মোহাৰি কমেত সময়লৈ পানী ঢালি ঢালি জুই থাকিবা। এছিত লগত কাপোৰ ততালিকে খুলি শেলাব লাগে।

কি কি কৰিব

- ১। আনৰ গাত জুই নমুৱাবলৈ যোৱাৰ আগতে নিজৰ গাত আগফালে তিতা কম্বলে, কত্ৰা বা ডাঠ কাপোৰেৰে ঢাকি ল'বা যাতে নিজৰ গাত জুই নালাগে।
- ২। জুই লগাজনৰ গাত কম্বলে, কত্ৰা, কোট চোলা বা ডাঠ কাপোৰেৰে মেৰিয়াই মাজিয়াত শূকুৱাই দিবা।
- ৩। কাষত কাপোৰ আদি বাগালে পানী ছটিয়াই জুই নমুৱাবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত।

- ৪। জুই পোৰা ৰোগীক উদৰকৈ নাৰাখি ঢকা কাপোৰেৰে ঢাকি থ'বা।
- ৫। কম্বল জুই পোৰা ঠাইত লগে লগে ঠাণ্ডা পানী ঢালিবা বা হাত-ভৰিত পুৰিলে দুই মিনিটমান পানীত ডুবাই থ'বা। কাপোৰ জ্বলি তিয়াই পোৰা ঠাইত দি থ'ব পাৰা।
- ৬। বোছকৈ জুই পোৰা মানুহক যিমান পাৰা পানী খুৱাবা। ডাঙৰলকলক দুইমিনিটৰ মূৰে মূৰে অধাকাপ পানী আৰু অক্সিজেনতক অনুবৰ্ত পানী খবলৈ দিবা। মুখেত পানীৰ ঢোক ঢিলিৰ নোহোৱা ৰোগীক মুখৰ ভিতৰত বকলৰ টুকুৰা দিবা।
- ৭। পোৰা ঠাই ঢকা কাপোৰেৰে ঢাকি থ'বা। ঢকা গাৰৰ ঘিলীপ বাহাৰ কৰিব পাৰা।
- ৮। জুই লাগি ৰোগী অজ্ঞান হ'লে ভৰি দুখন ওখ কৰি থ'বা। মূৰ, বুকু আৰু তলপেটত জুই পুৰিলে - কান্ধৰ তলত কেমেল কাপোৰ জ্বলি দিবা।
- ৯। জুই লগা জ্বলে সময়ৰ ওপৰ জুইকে ধৈ শূকুৱা। আঙঠি, বুকু আদি নোহোৱাকৈ থ'বা।
- ১০। বোছকৈ পোৰা ৰোগীক কেনেকালে চিকিৎসা লগালৈ নিবা।

কি কি নকৰিব

- ১। কাপোৰত জুই লাগিলে নৌকিবলৈ বা খোজ কাঢ়িবলৈ নিদিবা।
- ২। নাইলন বা কৃত্ৰিম কাপোৰেৰে জুই লগা মানুহক ঢাকিবলৈ নাযাবা।
- ৩। দুৰৈষপৰা পানী মাৰি জুই নমুৱাবলৈ নাযাবা। তেনে কাৰণে বতাহ লাগি জুই বোছকৈ জুলাবহে।
- ৪। জুই পোৰা ছালত লাগি থকা কাপোৰৰ টুকুৰা একত্ৰবলৈ চেপ্টা নকৰিবা।
- ৫। বিজুলী প্ৰবাহত লাগি থকা মানুহৰ গাত কেতিয়াও পানী নাজলিব।
- ৬। পোৰা ঠাই কাপোৰেৰে টানকৈ নাবান্ধিবা।

লট্‌কন

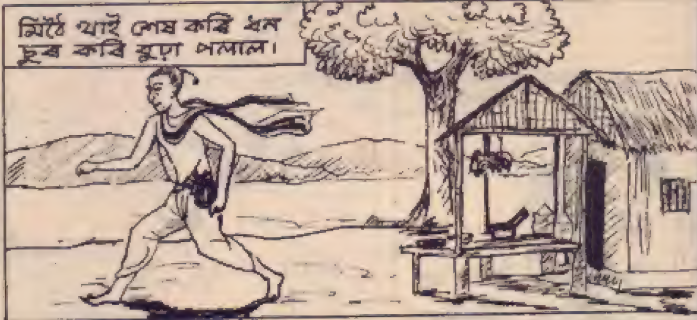
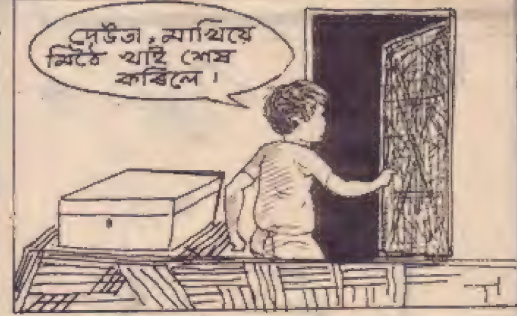
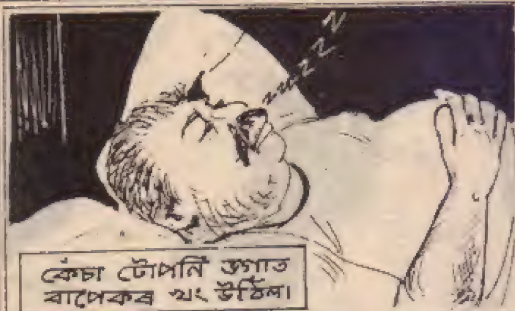
বুড়ী-আইর সাধুৰ আলমত

ছবি/ৰবীন বৰুৱা
লেখা/প্ৰিলেথা

ধন এগাল হাট নানে কিয়
হাৰ-খনত খদ্‌কন এটা
নাই। বোকা শুনিছে।

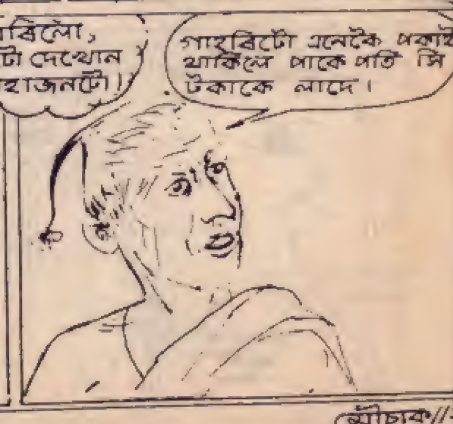

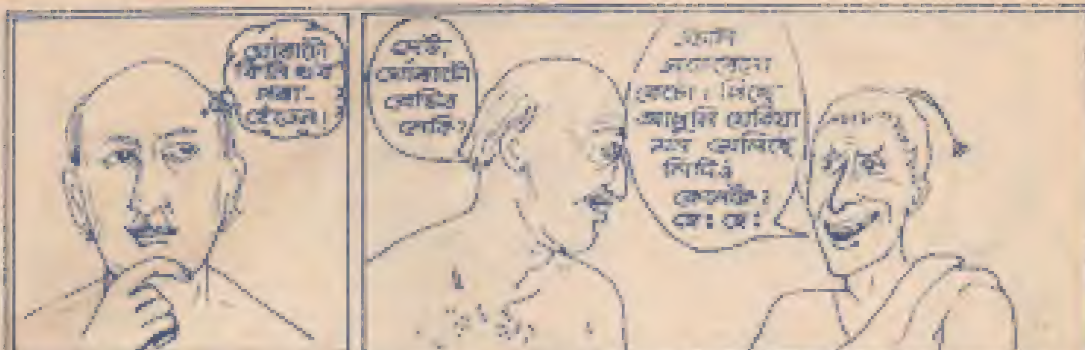
হাৰি এখন দাঁই বুঢ়াই জিৰণি লবলৈ বহিল। তেন্তে...

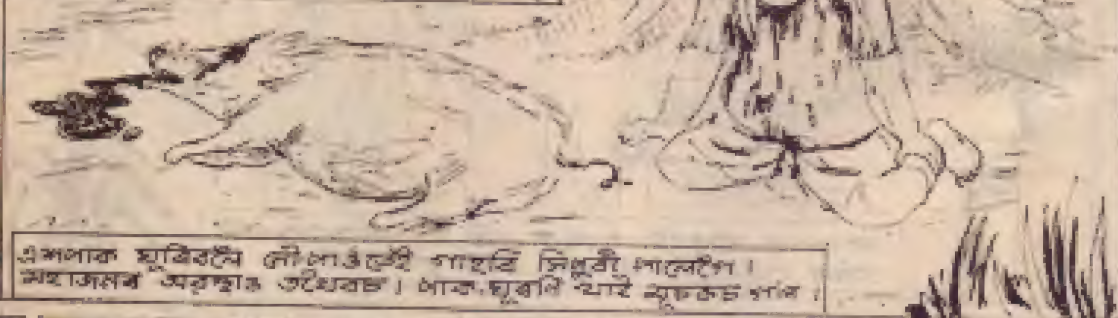
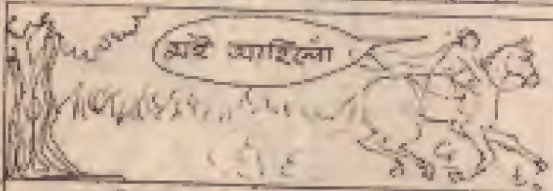

হানুসল্লাটি এম. হুছেইনৰ মেজিক

অৰ্দ্ধাংকুৰ, তোমালোক কহুতেই মগ্ৰত মোৰ
কিন, আৰু লোভ নামৰ খেলটো দেখিছা। এটা
দীঘলীয়া বাকচত এজনী ছোৱালীক থিৰ কৰাই
মাজ অংশ কাটি পুনৰ জোৰা লগাই দেখুৱাওঁ।

তোমালোকক আঁচি সেই খেলটোৰ নিচিনা এটা
মেজিক কৰিবলৈ শিকাম। তোমালোকক ডাকবাবে
বাকচো নালাগে আৰু সঁচা-সঁচি ছোৱালীও
নালাগে।

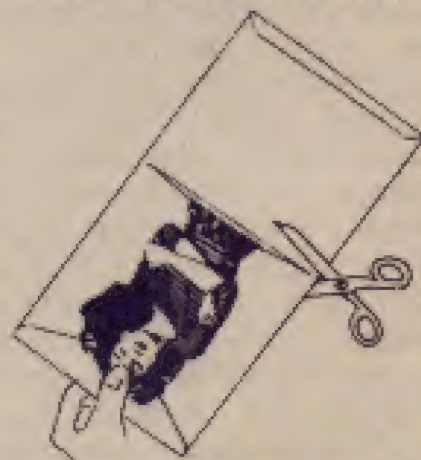
লাগিব এটা কাগজৰ খাম আৰু এজনী ছোৱালীৰ
ছবি। আলোচনীৰপৰা প্ৰথমে তোমালোকে ছবিৰ
পৰা মূৰলৈকে থকা ছোৱালী এজনীৰ ছবি এখন
কাটি লোৱা। সেই ছবিখনতকৈ অকণমান ডাঙৰ
জোখৰ এটা এম্বে খোলা খাম লোৱা। মেজিকটো
দেখুৱাবৰ সময়ত ছোৱালীজনীৰ ছবিখন আৰু
খামটো দৰ্শকক দেখুৱাবা। ছোৱালীজনীৰ ছবিখন
দৰ্শকক পৰীক্ষা কৰি চাবলৈও দিব পাৰা।

ছবিখন এতিয়া খামটোৰ ভিতৰত ভৰোৱা। কেঁচি
এখনেৰে জুমি ঠিক মাজতে ছবিখনৰ সৈতে খামটো

কাটি দূৰৈকুৰা কৰা। কি হ'ব বাক? ছবিখনো
দূৰৈকুৰা হৈ যাব। ওহো— এইটোনো কি মেজিক
হ'ল!

ব'বা। মেজিকটো কৰাৰ আগতে মনে মনে জুমি
এটা কোঁশল কৰি থ'ব লাগিব। খামটোৰ একালে
মাজতে আগতে কাটি থ'বা। দৰ্শকে বাতে খাম

টোব কটাফাল দেখা নাপায়— তার প্রতি সারথান
 হ'বা। ছবিখন খামটোত ভরাঙতে মূৰ জংশ সেই
 কটা ফাঁকৰ মাজেৰে ভিতৰৰপৰা বাহিৰলৈ উলিয়াই
 ভৰাবা। কেঁচিৰে কটাৰ সময়ত বাহিৰলৈ ওলাই
 যোৱা অংশ ভাজ কৰি ওপৰলৈ কৰি ল'ব আৰু
 খামটো কটাৰ পাছত দুটুকুৰাৰে হ'ল তাক দুহাতে
 লৈ দেখুৱাবা। তাৰপাছত যাম দুটুকুৰা এখন
 হাতলৈ আনি লগ লগাই জাহেৰৈ ছবিখন ওপৰলৈ
 উলিয়াই আনিবা।

খৰকৈ পোনা— ছবিখনৰ ওচৰো বাট-মুঠ ফোৰ
 নহি।

খেলটো দেখুৱাওঁতে সাৱধান হ'বা যাতে পিন-
 ফালৰ কোণালটো কাৰো চকুত নপৰে।

যোৱাৰপৰা টকান পুখুৰাত কি আছে? নামৰ
 খেলটোত মোৰ এটা ভুল থাকি থ'ল। ভিন্নভাৱ
 মানসী অহুৰতই শব্দবোৰে বিয়াক্ষতে খেলটো হ'ব
 জনেবৰণৰ— পুখুৰীৰ নম্বৰটোক ১০ ৰে পুখুৰী কৰি
 শব্দটো যি শব্দটো আছে সেই শব্দটোৰ নম্বৰটো
 যোগ কৰি যোগফলটো ১০ ৰে পুখুৰী কৰি শব্দটো
 যি নম্বৰত আছে সেই নম্বৰটো যোগ কৰিলেহে
 জোমালোকৰ উত্তৰটো শুদ্ধ হ'ব। মানসীলৈ বহুত
 বহুত ধন্যবাদ।

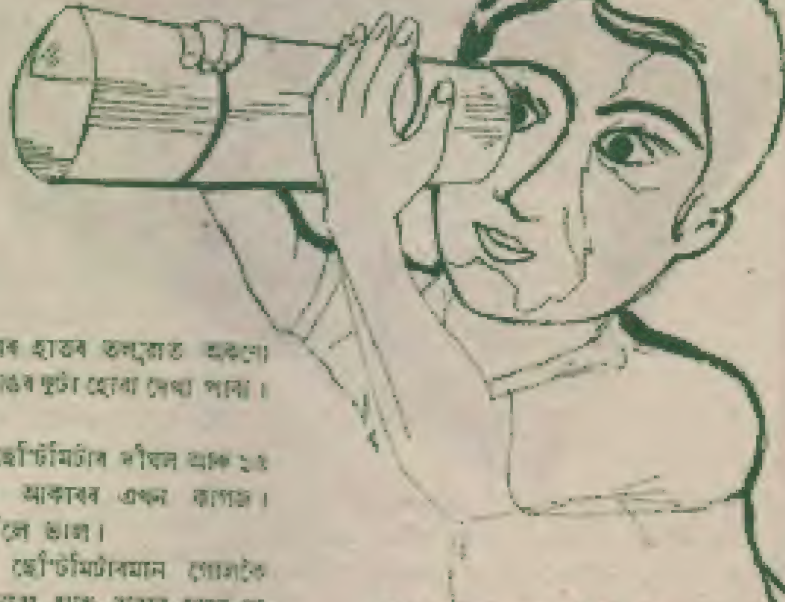
মৌমাখিয়ে গুণ গুণ ক'ব কিয় ?

মৌমাখিয়ে গুণ গুণায়, মছে কুণ-কুণায়
 ভোমোৰাই কুণ-কুণায়। জোমালোক অনেক
 হয়তো জানা যে এই গুণ-গুণনি, এই কুণ-কুণনি
 এই কুণ-কুণনিৰ শব্দবোৰ নিহ'তে পাৰি
 মাথোত হোৱা শব্দ—মুখেৰে ক'ব নহয়। সিহঁত
 ভঁৰিলেহে গুণ-গুণনি শুন্য যায়। পাৰি যোৱা মাখি
 মছ বা ভোমোৰাই গুণ-গুণনি তুলিব মোথোৰে
 ইহ'তে পাৰি মাখি উৰা মৰাৰ লগে লগেহে গুণ-
 গুণনিৰ সৃষ্টি হয়। হয়তো জোমালোকে সৃষ্টিৰ
 চোঙি-চিৰিওঁতয়েও চোন উৰে। নিহ'তে উৰা
 মাখিলে গুণ গুণনি নুশুনো কিয়? ইয়াৰ এটা
 কাৰণ মছ, মাখি বা ভোমোৰাই এক জোকাৰ
 সময়ত ভিতৰত এবাৰ নহয়, দুবাৰ নহয়, কেইবা
 শ বাৰ পাখি মাখিৰ পাৰে। খৰকৈ পাখি মৰাৰ
 ওলতেই গুণ-গুণনিৰ সৃষ্টি হয়। এক জোকাৰত
 মোল বাৰতকৈ বেছি শব্দৰ চোঁ সৃষ্টি কৰিব
 পাৰিলেই জনেবৰণৰ গুণ-গুণনিৰ সৃষ্টি হয়।
 গতিকে এটা এটা গুণ-গুণনি শুনি বা ভুলমূল
 কেমেগৰে পাখি মৰা বা কঠৰ সহায়ত ছবি
 তুলি বেকা কৰি এটা মাখিয়ে বা এটা মছে
 এক জোকাৰত কিমান বাৰকৈ পাখি মাৰে তাক
 হিচাপ কৰি উলিয়াব পাৰি। কীট-পতংগই প্ৰায়
 একোটা জোকাৰত সত্তাৰ পাখি মাৰে। ইহ'তে
 পাখি পোন বা বেকাকৈ মাখি দিশ সলায়।
 আৱতাল কিন্তু পাখি মৰাৰ গতি কিছু বাঢ়ে।

মৰা ভিতৰত উৰি ক'ৱা মাখিবোৰে এক
 জোকাৰত ৩৬২ বাৰ পাখি মাৰে। মৌমাখিয়ে
 জোকাৰত ৬৬০ বাৰ আৰু কুলে কুলে পৰি মৌ
 কীটবোৰে ক'ৱাৰ সময়ত ৩০০ বাৰকৈ জোকাৰত
 পাখি মাৰে। মছে কিন্তু সকলোকে চেব পেলায়।
 নিহ'তে এক জোকাৰত ৩৩০০ বা পৰা ৬০০ বাৰলৈকে
 পাখি মাখিব পাৰে।

মছ, মাখি আৰু মৌমাখিৰ পাখি মৰা প্ৰতি-
 যোগিতা পাতিলে প্ৰথম পুৰস্কাৰটো পাৰ
 আমাক আৰ্মান কৰা দৃষ্ট মইবোৰে। খেতি
 উঠে নহয়নে?

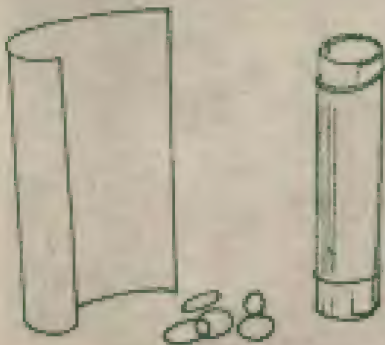
নিজের কবির চোরা

মজার কাজ! তোমার হাতের তল্লাসের অঙ্গণে দু'খ নোপোষাইক এটা জাঙর খুঁটা হোয়া দেখা পায়। কেনেইক কবির শূন্যঃ

তোমাক ল্যাপির ৩০ ছোট্টমিটার দীঘল আর ২৪ ছোট্টমিটারমান বহল আকাবর এখন কাগজ। কাগজখন অলপ ভাঠ হ'লে ভাল।

কাগজখনের তিনি ছোট্টমিটারমান গোলকি এটা দীঘলীয়া চুড়া বনোবা আর বাধার বেত বা সূতবে বান্ধি লোরা। এতিয়া চুড়াটো তোমার সোঁ চকুত লগাই চোরা। বাকি হাতখন চুড়াটোব পাতে লগাই বাকি চকুতপরা আঠ-দহ ছোট্টমিটারমান আঁত-বত মেলি ধবা। এতিয়া দুয়োটা চকুবে সমানে একে-লগে আগলি চোর'চোন। কি দেখিছা? দেখিছা—তোমার বাকি হাতের তল্লাসখন সোঁফালে এটা জাঙর খুঁটা।

কিই আক কেনেইক হয়?

তোমালোকের মনত নিশ্চয় প্রশ্ন হ'ব—খুঁটাটো কেনেইক হাতের ওগবলি আছিল। কিই এনে হয়, কই শূন্য।

আমার চকুটাই সাধাকতে একটা বস্তুক খুঁটা বেলেগে ব'সত দেখা পায়। সোঁ চকুটোরে বস্তুক সোঁফালর কিছ; অংশে বেছিইক আর বাকি চকুটোরে বাকিফালর কিছ; অংশে বেছিইক দেখা পায়। চকু দুটাই দেখা প্রতিবিম্ব খুঁটাক মাজুরে একেলগে ক'ব এটা ব'সত দেখা কবে।

তোমালোকে ক'ব চোরা এই পৰীক্ষণটোরেই তার প্রমাণ। সোঁ চকুবে দেখিছা—চুড়াটোব খুঁটা আর বাকি চকুবে দেখিছা বাকি হাতখন। এতিয়া এই খুঁটা বেলেগে ছাঁবর খবর মাজুরে পোলাব পিছত মাজুরে চকুদুটাই দেখা বস্তু খুঁটাক একেলগে ক'ব এটা কবে। ফলত চুড়ার খুঁটা গৈ তোমালোকের ক'ব'হাতের তল্লাসত সেমাইগৈ আর হাতের তল্লাসত খুঁটা'র স্থিতি কবে।

মৌ-মেল

সম্বানী মইনা
পাৰিজাতৰ মইনা

পংকজ কুমাৰ গগৈয়ে

আঞ্চলিক মইনা পাৰিজাতৰ মূল
মতাকা উল্লেখন কৰে। অকণিহঁতৰ
মাজত লোকনৃত্য, বৰণীত, জোৰীত-সংগীত,
কুইজ, আকস্মিক কবিতা, আকস্মিক বক্তৃতা, মাৰ্চ-
পাৰ্চেড আৰু খেল-ধেমালি প্ৰতিযোগিতা হয়।
সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানতো অকণিহঁতে অংশ গ্ৰহণ
কৰে।

উত্তৰ-পশ্চিম ঘোৰহাট আঞ্চলিক মইনা পাৰি-
জাতৰ বাৰ্ষিক অধিবেশন আৰু মইনা সমাবেশ
৬, ৭ আৰু ৮ এপ্ৰিল তাৰিখে সৰুচৰাই মৌজাৰ
ঘৰফলীয়া গাঁৱৰ সম্বানী মইনা পাৰিজাতৰ সৌ-
জন্যত হৈ যায়। সমাবেশত অঞ্চলটোৰ বিভিন্ন ঠাইৰ-
পৰা ১৮খন মইনা পাৰিজাতে যোগদান কৰে।

অকণি দৰ্শকৰ একাংশ

অকণি : অকণি দৰ্শকৰ

পেৰাচুট আৱিষ্কাৰৰ কাহিনী

তোমানলোক বহুতেই বহুকো নাকানো— পেৰাচুট আৱিষ্কাৰ কৰা মানুহজন আছিল
এজন কৰ্মীয়ে। কৰ্মীজনেমো কেনেকৈ পেৰাচুট আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল
তোমানলোকে তলৰ কাহিনীটো পঢ়িলেই জানিব পাৰিব।

অতিয়ে গালেৰীৰ এই ল'মোৰপৰা নমো খেলোঁতে
কালক্ৰমত আঁঠুৰ পেৰাচুটৰ ৰূপ ল'লে। পেৰা-
চুটৰ সহায়ত আঁঠুৰা যিকোনো বিমানৰপৰা
বৈমানিক বা সৈনিক অতি সহজে মাটিলৈ নামিব
পাৰে। মহাকাশৰপৰা পৃথিৱীলৈ নামি আহোঁতে
মহাকাশযানৰ গতি কমাই আনিবলৈও পেৰাচুটৰ
ব্যৱহাৰ হয়।

বহুদিনৰ আগৰ ঘটনা। ঘটনাটো ঘটিছিল ফ্ৰান্সত। ফ্ৰান্স পশ্চিম ইউৰোপৰ এখন ড়াইকী দেশ। এই ফ্ৰান্সৰে ঘোঁৰা দৌৰ পথাৰ এখনত সেইদিনা লোকে-লোকাৰণ্য। পথাৰখনৰ মাজৰ কিছু অংশ খালী। সেই ঠাইটুকুৰাৰ চাৰিওফালে এডাল বহীৰে বেটি খোদা আছিল। বহী ভেদ কৰি সেই ঠাই টুকুৰাত মানুহ সোমোৱা নিষেধ। গতিকে অ'ল্লে গাৰ্ণেৰ' নামে এজন মানুহে সেইদিনা খেলা দেখুৱাব। খেলাটোতেনো কি সেই বিষয়ে হ'লে তাত থকা মানুহ কোনোৱে নাফানে। সকলোৱে হে'পাহেৰে চাৰিওফালে মাথোঁ চাইছে—কৈতেনো পাবাহি বা সেই বিজ্ঞাত খেলুৱৈজন।

কিছুসময়ৰ পাছত অজস্ৰ মানুহৰ ভিৰ গৈলি গাৰ্ণেৰ' মোমাই আহি সেই বহীৰে খেৰা ঠাই-জোখৰত গিয়া হৈ ব'ল'হি। তেওঁৰ একা হাতত এটা ডাঙৰ বেলেুন আৰু আনখন হাতত এখন কথা ডাঠ কাপোৰ। কাপোৰখনৰ চুক চাৰিটা কেইকাজমান জৰীৰে বন্ধা।

গাৰ্ণেৰ' মোমাই আহি অগবন দৰ্শকৰ ফালে গাই ক'লেঃ আজি আপোনালোকক বি খেলাটো দেখুৱাবলৈ আহিছোঁ, মোৰ বিশ্বাস ইয়াৰ অন্যত আপোনালোকক কাছানিও এই খেলা দেখা নাই। এই ব'লি কৈ বেলেুনটোত তেওঁ পেছ ভৰালে আৰু সেই পেছ ভৰা বেলেুনত উঠি আকাশৰ কিছু ওপৰলৈ উৰি গ'ল।

তলৰপৰা দৌৰ এনে লাগিছিল যেন এটি সৰু চৰাইহে। তাৰপাছত এটা সময়ত গাৰ্ণেৰ'ই বেলেুনটো এৰি বি চাৰি চুকত কথা ডাঠ কাপোৰ-খনৰ জৰীৰেইডালত ধৰি শূন্যত জৰ্পিয়াই পৰিল। লগে লগে ডাঠ কাপোৰখনৰ মাজত বহুতহ মোমাই এটা ছাতিৰ দৰে হৈ পৰিল। তেওঁ সেই বহুতহ পাৰ নোহোৱা কাপোৰখনৰ সহায়ত লাহে লাহে তললৈ নামি আহিবলৈ ধৰিলে, আৰু অলপ সময়ৰ পাছতে মাটিত নামিলহি। সকলোৱে দন দন ব'লি চিঞাৰ উঠিল।

গাৰ্ণেৰ' বুজাপেচ্ট কাৰাগাৰৰ এজন কৰ্মী আছিল। কাৰাগাৰখন আছিল অনেক ওখত; এটা আকাশ লংঘী চুড়াৰ মৰ্যত। সেই ঠাইৰ পৰা হঠাৎ পলোৱাৰ সামৰ্য কৰোৱে নাই। গাৰ্ণেৰ'ৰ বৰ অসহ্য লাগিল এই কাৰাবাস। যেনে-নৰেই নহওক এই ঠাইৰ পৰা তেওঁ পলাবলৈ লাগিব। কিন্তু এই চুড়াৰপৰা কেনেকৈ সেয়া সম্ভৱ হ'ব পাৰে!

শেষত অনেক জল্পনা-কল্পনা কৰাৰ পাছত কিছুকালৰ আগৰ এটা ঘটনাৰ কথা তেওঁৰ মনত পৰিল। এবাৰ এখন সভাত এজন বিজ্ঞানীয়ে বায়ুৰ চাপ সম্বন্ধে বক্তৃতা দিছিল। তেওঁৰ নাম আছিল লেনোৰ'মা। গাৰ্ণেৰ'ও গৈছিল সেই বক্তৃতা শুনিবলৈ। বায়ুৰ যে চাপ আছে সেই কথা লেনোৰ'মাই নানা ধৰণে সকলোকে বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। শেষত এটা সময়ত তেওঁ নিজেই এডোখৰ ওখ ঠাইৰপৰা জৰ্পিয়াই পৰি দুহাতত থকা বিশেষ ধৰণৰ দুটা ছাতিৰ সহায়ত লাহে লাহে মাটিলৈ নামিল। সেই ঘটনাটো মনত পৰাৰ লগে লগে গাৰ্ণেৰ'ই ভাবিলে যে তেওঁৱোচেন লেনোৰ'মালৈ দৰে ওখ কাৰাগাৰৰপৰা জৰ্পিয়াই পলাব পাৰে। কিন্তু ছাতি ক'ত? হঠাতে তেওঁৰ মৰ্যত এটা বৃক্ষি খেলালে। ছাতি নহ'লেও আপত্তি নাই। বিছনাৰ ছালবন্ধনতো আছে। ছালবন্ধনক জৰীৰে বাগ্ধি ছাতিবন্ধৰে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়।

যেনে চিন্তা, তেনে কাম। বিছনা চাদৰখনৰ চাৰিওটা মূৰ বুটৰ টানকৈ জৰীৰে বাগ্ধি লৈ গম্বুজৰ চুড়াৰপৰা তেওঁ জাপ মাৰি দিলে। তেওঁৰ থাকণত ভুল নাছিল। বিজ্ঞানী লেনোৰ'মাৰ নৰেই তেওঁ লাহে লাহে তললৈ নামি আহিল, তাৰপাছত মাটি স্পৰ্শ কৰাৰ লগে লগে সেই ঠাইৰপৰা পলাল।

তাৰপাছত ফ্ৰান্সৰ সেই ঘোঁৰা দৌৰ পথাৰ। সেইদিনা কাৰাগাৰৰপৰা পলোৱা কৰ্মী অ'ল্লে গাৰ্ণেৰ' এতিয়া এজন খেলুৱৈ। হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ মন জয় কৰি পেলালে তেওঁ। শূন্যৰপৰা নমা এটা মাথোন খেলা দেখুৱাইয়ে তেওঁ হ'ল এজন পাৰ্ৱকত খেলুৱৈ। —অশোক আত্ৰেয়

ছবি কৰা

ওপৰৰ ছবিখন তোলাসোকে ছবিৰ
সহায় মোদোৱাকে 'মালি-ৰং' কৰি
আল্লাই পঠাব। আটাইতকৈ বৰীয়া
ৰং কৰা অকলিজনয়ে খোঁচাক
এৰাছৰটো উপহাৰ দিয়া হ'ব।

ৰং কেনেকৈ কৰিব পাৰি
১-মোদোৱা ২-নীলা, ৩-হালধীয়া, ৪-ক'লা, ৫-সুন্দা, ৬-হালধীয়া
৭-মেইদীয়া ৰং কৰিব। ৰং কৰি
আল্লাই ছবি পঠোৱাৰ প্ৰৱৰ্ত্তি ২৫ টো '৮৫'।

লুকা ডাকু - ২

ওপৰৰ ছবি পুথান দেখাত একে
যেন লাগিছেও তলৰ ছবিখনত
ছটা অমিল আছে। কোমানোকে
বিচাৰি চোৱাচোন।

তলৰ ছবিখনৰ ২২
সংখ্যাৰোৰ আঁক
টানি মেল পৰাই
চোৱাচোন।

গাড়ীৰ নম্বৰ
কেতিলৈ দিয়ে?

তোমালোকে গাড়ীৰ নম্বৰ '৪২০' থকা কেতিয়াবা দেখিছানে? হাঁহি উঠা কথা—৪২০ নম্বৰটো কেৱল ছাৰ্কিছ খেলৰ গাড়ীতহে দিয়ে।

যান-বাহনৰ আৰ্থৰ আৰু নম্বৰবোৰ কেনেকৈ দিয়া হয় জানিবলৈ তোমালোকে তলৰ কথাখিনি পঢ়িব লাগিব।

মটৰ গাড়ী, মটুটাৰ আৰু মটৰ হাইকেলত আনো-
লিছে 'নাম্বাৰ প্লেট' থকা তোমালোক সকলোৱে
দেখিছা। যান-বাহনৰ এই নম্বৰবোৰ কিয় দিয়া হয়
তোমালোকে জানানে? এক নম্বৰ কথা, গাড়ী-অট
চুৰি হ'লে বিচাৰি উলিয়াবলৈ নম্বৰবোৰে সহায়
কৰে। দুই নম্বৰ কথা, দুখটো খটিলে গাড়ীখন
নাম্বাৰ প্লেটৰ নম্বৰৰপৰা চিনাক্তকৰণ কৰা হয়।
একে কটৰ আৰু একে ধৰণৰ গাড়ী বহুত দেখা পাবা;
কিন্তু একে নম্বৰৰ গাড়ী দুখন কততো দেখা
নোপোৱা।

গাড়ীৰ এই নম্বৰবোৰ নিজে নিজে জেনি ল'ব
নোৱাৰি। যান-বাহনৰ নম্বৰ দিবৰ বাবে প্ৰতিখন
সাজৰ প্ৰতিখন জিলাতে একোটাকৈ চৰকাৰী
কাৰ্যালয় থাকে। তাত যান-বাহন পঞ্জীয়ন কৰা হয়।
নতুনকৈ যান-বাহন কিনাৰ লগে লগে যান-বাহন
আইন—১৯৩৯' মতে পঞ্জীয়ন কৰা অপৰাধ। পঞ্জী-
জন নকৰাকৈ গাড়ী বখা আইনমতে অপৰাধ। আমাৰ
দেশত নিতৌ ৭০০ তকৈও অধিক নতুন যান-বাহন
পঞ্জীভূত কৰা হয়।

পঞ্জীয়ন কৰাৰ পাছত পঞ্জীয়ন প্ৰমাণ পত্ৰৰ সৈতে ইংৰাজী তিনিটা বৰ্ণ আৰু চাৰিটা অংকৰে গঠিত এটা নম্বৰ যানখনক দিয়া হয়। চাৰিটা অংকৰ নম্বৰ এই কাৰণেই দিয়া হয়, যাতে জনত স্বাভাৱত সহজ হয়।

আমাৰ দেশত যান-বাহনত ১৯৯৯ তকৈ অধিক নম্বৰ দিয়া নহয়; কিন্তু সেনা বাহিনীৰ যান-বাহন কিলোকৰ নম্বৰ চাৰিটাতকৈ অধিক অংকৰ দিয়া হয়। তেনে গাড়ীত দিয়া সাংকেতিক আখৰবোৰো ৰাজ্য আৰু জিলাৰ নামৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নাথাকে।

যান-বাহন পঞ্জীয়ন কাৰ্যালয়ত একৰ পৰা একাদিতকৈ নম্বৰবোৰ দিয়া হয়। আখৰবোৰৰ প্ৰথম দুটা প্ৰদেশখনৰ আৰু তৃতীয় আখৰটো ইংৰাজী বৰ্ণ-মালাৰ প্ৰথম আনুসায়ী দিয়া হয়। কেৱল ঠাইৰ কি আখৰ হ'ব তাক কেন্দ্ৰীয় পৰিবহন মন্ত্ৰালয়ে ঠিক কৰে। সেইমতে প্ৰতিখন ৰাজ্যত থকা ৰাজ্যিক পৰিবহন অধিকাৰীয়ে গাড়ীৰ সংকেত-বৰ্ণ কজাৰ কাৰিকৰীলৈ অনুমতি দিয়ে।

১ৰ পৰা ১৯৯৯ নম্বৰ দি শেষ হোৱাৰ পিছত পুনৰ তৃতীয় আখৰটো সলনি কৰি তাৰ ঠাইত তাৰ পিছৰ আখৰটো দিয়া হয়। অৰ্থাৎ A ৰ পিছত B, B ৰ পিছত C এইদৰে দি যোৱা হয়। এই প্ৰমাণ ইংৰাজী বৰ্ণমালাৰ শেষ আখৰ Z লৈকে চলে।

যদি দুখন প্ৰদেশৰ প্ৰথম বৰ্ণ দুটা একে হয়, তেতিয়া কোনো এখন ৰাজ্যৰ আখৰ সলনি কৰি দিয়া হয়। সেনেগৰে, কেৰেনাৰ গাড়ীবোৰত K দিয়া বাবে কৰ্ণাটকৰ গাড়ীত K ৰ সলনি C দিয়া হয়।

তোমালোকে বিভিন্ন নম্বৰৰ গাড়ী দেখিছা। কিন্তু ৪২* নম্বৰ লেখা গাড়ী ক'ববাত দেখা পাইছানে? ৪২* নম্বৰটো সকল ছাৰ্কীছৰ গাড়ীতহে দিয়া হয়।

সেনা-বাহিনীৰ গাড়ীবোৰত নম্বৰৰ সৈতে কিছুমান চিন আৰু আখৰ থাকে। আমাৰ দেশৰ সেনা-বাহিনীৰ গাড়ী কিলোকত নম্বৰৰ আগত 'কাড' চিন অঁকা থাকে। পাকিস্তানৰ সেনা-বাহিনীৰ যান-বাহনত নম্বৰৰ লগত অৰ্ধচন্দ্ৰৰ ছবি থাকে। মিয়ানমাৰ বাহনবিলাকৰ কাষৰে বিশেষ ধৰণৰ নম্বৰ

থাকে। সেই গাড়ীবোৰত CD লেখি তাৰ পাছত নম্বৰ থাকে।

আমাৰ দেশৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ গাড়ীৰ নম্বৰৰ সাংকেতিক বৰ্ণবোৰ হ'ল এনেদৰণৰ।

অসম — AS, AM

মেঘালয় — ML

নগালেণ্ড — NL

মণিপুৰ — MN

জম্মু-কাশ্মীৰ — JK

হিমাচল প্ৰদেশ — SP, SI

হাৰিয়ানা — HR, SY

পঞ্জাব — PU

বিহাৰ — DL, DS, DI

ৰাজস্থান — RS

উড়ীষা — OR

গোৱা — GD

অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ — AA, AP

তাৰিগানাড় — TN

অন্ধ্ৰাজল — AR

আন্দামান — AM

উত্তৰ প্ৰদেশ — US, UP, UT, UR

মধ্যপ্ৰদেশ — CP, MP

বিহাৰ — BS, BR

গুজৰাট — GJ, GT

মহাৰাষ্ট্ৰ — MS, MR

পশ্চিমবংগ — WB, WG, WM

কৰ্ণাটক — MY, ME, CA

কেৰেলা — KL, KR

চণ্ডীগড় — CG, CS

পশ্চিমবংগ — PY, PD

লাক্ষদ্বীপ — LX, MA

চিক্কম — SK

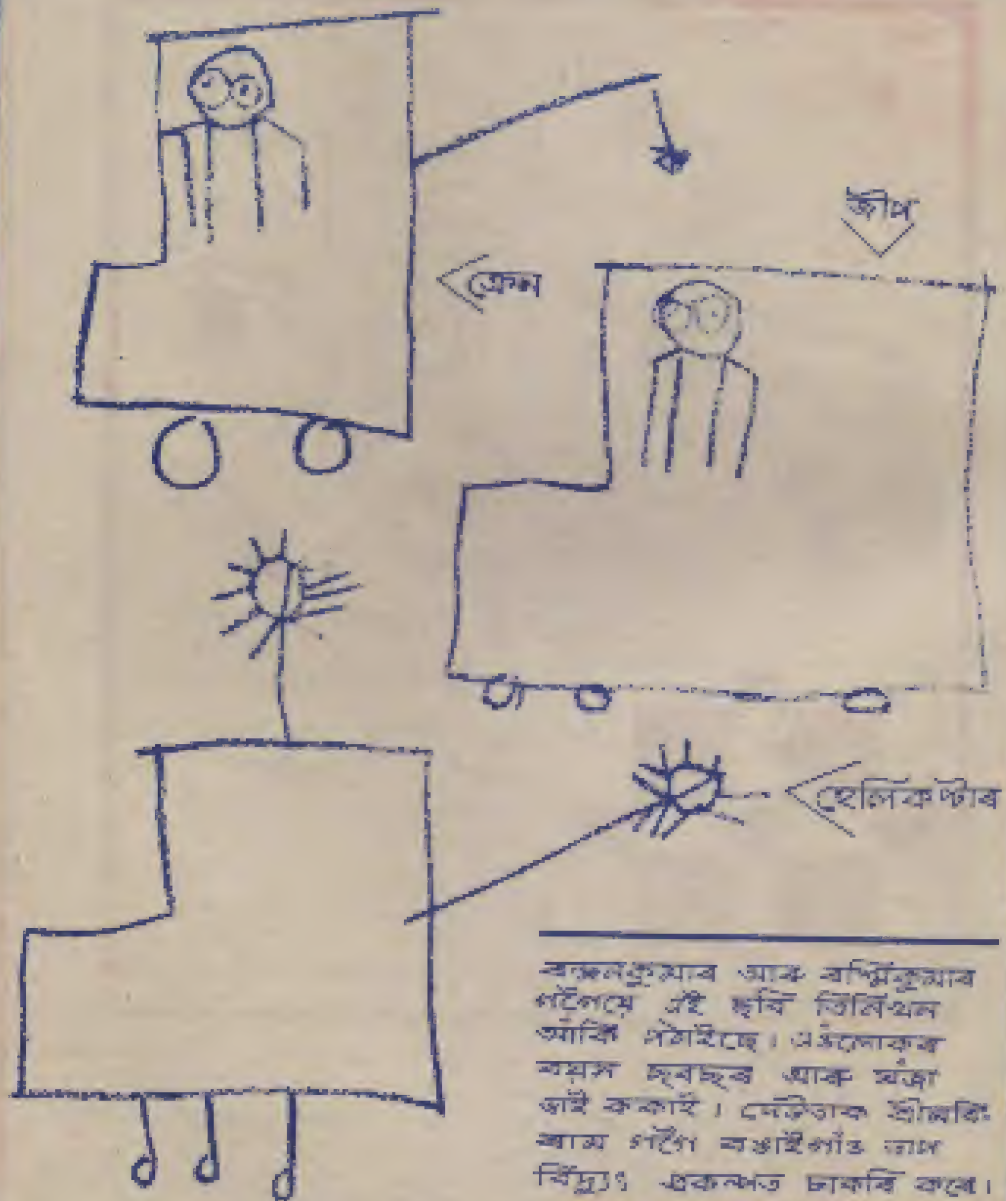
— অন্তিম খাখলাখী

প্ৰেৰিছ কিতাপৰ গাড়ীৰ নাম্বাৰ
গ্ৰেটৰ আখৰ আৰু নম্বৰ ৰঙা।
টেবিলৰ নাম্বাৰ গ্ৰেট বগা আৰু
আখৰ ক'লা।

অবগতির ছবি

বকুলকুমার আৰু বশিষ্ঠকুমার
গট্টৈয়ে এই ছবি তিলিখন
আঁকি পঠাইছে। এওঁলোকৰ
বয়স ছবছৰ আৰু অজ্ঞা
ভাই ককাই। দেউতাক জীৱন্তি
আম গট্টৈ বঙাইগাঁও তাম
বিদ্যুৎ একমত চাকৰি কৰে।
গোৱাচোকেও ছবি আঁকি পঠোৱা।

মৌচাকৰ মুখ্য পৰিবেশক

ভোমালোকেও পাবা

অংকুৰ এজেন্সি

জে. বি. বোড, বোৰহাট

সুৰভি সাহিত্য কুটীৰ

থানা চাৰি আলি, ডিব্ৰুগড়

পুৰ্ণিভ'বাল

ৰাজ্যিক পৰিবহন আস্থান

তিনিচুকীয়া

মেঘদূত পেপাৰ এজেন্সি, নামৰূপ

কুমৌ-ৰূপক এণ্টাৰপ্ৰাইজ

নতুন বজাৰ, নগাঁও

কলী-জুলী এজেন্সি

কলিবাৰী, তেজপুৰ

বসন্তমোহন বুক ষ্টল

পৰিবহন আস্থান, উঃ লক্ষীমপুৰ

ইউ বী'জ এজেন্সি

কুমাৰপাৰা, গুৱাহাটী-৭৮১০০১

বিভিন্ন অঞ্চলৰ 'মৌচাক'ৰ এজেন্সিৰ বাবে আমাটেল লেখা এজেন্সিসকলে নিজৰ নিজৰ অঞ্চলৰ মুখ্য পৰিবেশকসকলৰ লগত মৌচাক'ৰ বাবে যোগাযোগ কৰে যেন। বিবিলাক অঞ্চলত মৌচাকৰ মুখ্য-পৰিবেশক নাই, সেই অঞ্চলৰ বাবে আমোদন কৰিব পাৰে।

মৌচাকৰ বহুবেকীয়া বৰঙনি ০৬ টকা। কিশৰ সংখ্যাৰ বাবে অধিক ফল ভৰিব নালগে। আলোচনী 'বুক পোষ্ট' ডাকত পঠোৱা হয়।

মৌচাক — প্রতি ইংৰাজী মাহৰ ১৫ তাৰিখে প্ৰকাশ হয়। মৌচাকত অকণ্ঠিতৰ গল্প, কবিতা, ছবি আৰু বাতৰি প্ৰকাশ কৰা হয়।

অকণ্ঠি প্ৰতিনিধি

মৌচাকত প্ৰকাশৰ বাবে অকণ্ঠিতৰ বাতৰি আৰু ফটো লাগে। অসমৰ নগৰ-চহৰ আৰু ঘাঁহে-কুঁয়ে মৌচাকৰ বাবে বাতৰি, চুটি চুটি লেখা আৰু ফটোৰ যোগান ধৰিবপৰা অকণ্ঠি প্ৰতিনিধিৰ আয়োজন। 'অকণ্ঠি প্ৰতিনিধি'ৰ বয়স ১৬ বছৰৰ ভিতৰত হোৱা প্ৰয়োজন। ইচ্ছুক অকণ্ঠিতৈ ২০০ মান শব্দৰ ভিতৰত নিজে লেখা নিজৰ অঞ্চলৰ অকণ্ঠিতৰ অনুষ্ঠান আদিৰ খবৰ, পৰীক্ষাত নাম কৰি উত্তীৰ্ণ হোৱা অকণ্ঠিৰ চিনাকি, নিজৰ ঠাইখনৰ অকণ্ঠিতৰ খেলা-ধুলা, নাচ-গান, সাহিত্য-কলা আদিৰ বিষয়ে লেখিব পাৰা। নিজৰ সম্পূৰ্ণ নাম, ঠিকনা, স্কুলৰ নাম, শ্ৰেণী আৰু বয়স জনাই সোনকালে আবেদন কৰা।

নিজৰ নিজৰ স্কুলৰ বা ঠাইৰ অকণ্ঠিতৰ মাজত 'মৌ-মেলা'ৰ আয়োজন কৰিব পাৰা। 'মৌচাক'ত আৰু কি কি ভোমালোকে কিচৰা, আলোচনা কৰি আমাক জনাবা; ক'তে ভোমালোকে কিচৰা ক'ত মৌচাকত আমি দিব পাৰোঁ। আকম্পনিত দহজন অকণ্ঠিৰে ভোমালোকে 'মৌ-মেলা' খুলিব পাৰা। আজৰি সময়ত এনেদৰে লগ-লগি ভোমালোকে মৌচাক পঢ়িব পাৰা আৰু মৌচাকৰ বাবে লেখা-মেলা আৰু ছবি আঁকিব পাৰা। 'মৌ-মেলা'ৰ পৰে মৌচাকত ওলাব। 'মৌ-মেলা'কোনে ক'ত খুলিব খোজা জনাই কেনেকৈ আকম্প কৰিবা আৰু কিবা নজনা কথা থাকিলে জানিবলৈ আমাটেল চিঠি দিবা।

আমাব ঠিকনা

মৌচাক

জে. বি. মোড (মেঘৰ ঘণ্টাকণ্ঠিৰ লগত)

বোৰহাট ৭৮১০০১

(৪ পৃষ্ঠাৰ পিছৰপৰা)

যৌগিক আসন কৰাৰ বাবে বাকেশ শৰ্মাই সাধাৰণতে মহাকাশচাৰীয়ে ভাৰহীন অৱস্থাত অনুভৱ কৰা অৱসাদ অনুভৱ কৰা নাছিল।

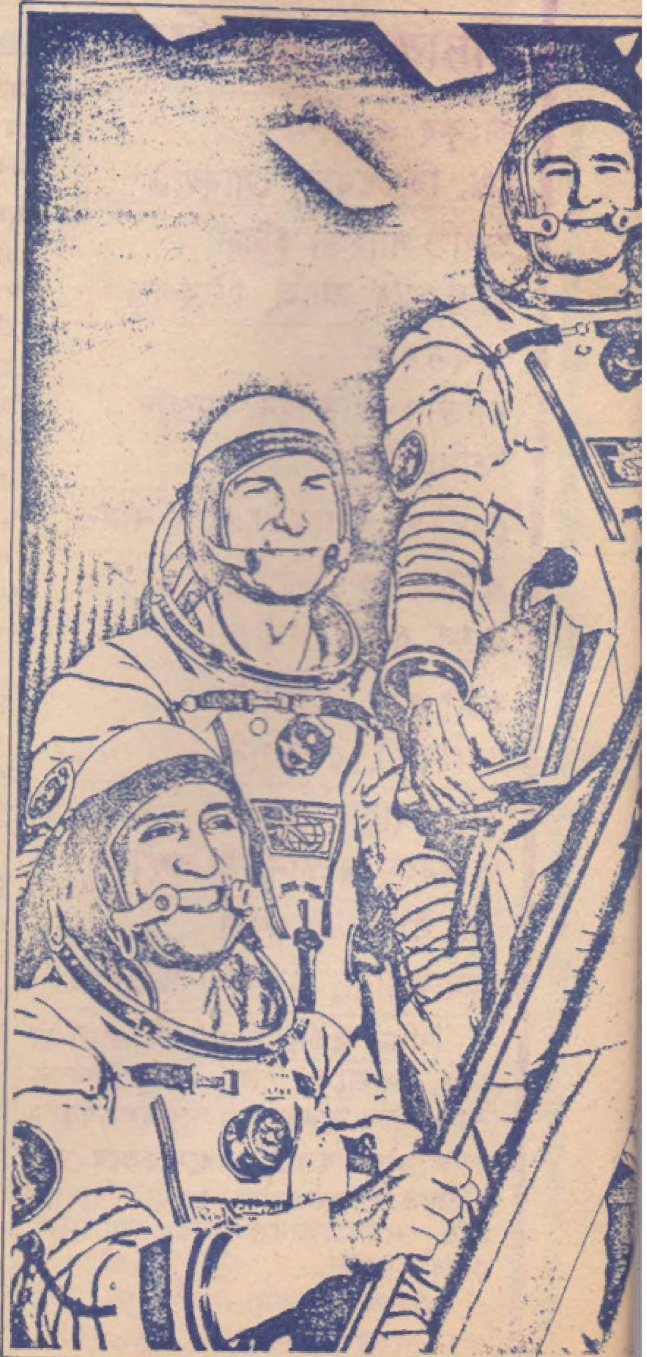
ভাৰপাছত দুঘণ্টা সময় বাকেশে বুকু ডিঙি আৰু কৰঙত ইলেক্ট্ৰিক সংযোগ কৰি ভাৰহীন অৱস্থাত পৰিবৰ্তন ঘটা বুকুৰ টপটপনি পৰীক্ষা কৰিছিল। পৃথিৱীত মাধ্যাকৰ্ষণ শক্তিয়ে বুকুৰপৰা নিজে নিজে দেহৰ নিম্নাংশলৈ অধিক তেজ আৰু মূৰলৈ কম পৰিমাণৰ তেজ চলাচল কৰায়। কিন্তু ভাৰহীন অৱস্থাত মূৰলৈ অধিক পৰিমাণত তেজ চলাচল কৰিবলৈ লয়। তেনে অৱস্থাত মূৰলৈ তেজ বেছিকৈ চলাচল নকৰিবৰ বাবে হাতৰ মণিবন্ধ আৰু কৰঙত বান্ধ দিয়া হয়।

ভাৰহীন অৱস্থাত মতিভ্ৰমো ঘটিব পাৰে। মহাকাশযানৰ ভিতৰত তল-ওপৰ, ছাল-বেৰৰ কোনো পাৰ্থক্য ধৰিব নোৱৰা হয়।

আমাৰ দেশৰ ওপৰেদি পাৰহৈ যোৱাৰ সময়ত বাকেশে বোঁহি সময় মহাকাশযানৰপৰা আমাৰ দেশৰ ফটো তোলাত ব্যস্ত আছিল। আনকি তেওঁৰ কেমেৰাত এভাৰেণ্ট শৃংগ বগাই থকা এটা অভিযাত্রী দলৰ ছবিও উঠিছিল। মধ্য ব্ৰহ্মদেশৰ ৩০ কিলোমিটাৰমান জোৰা অৰণ্য অঞ্চল এটুকুৰাত লগা জুই বাকেশ শৰ্মাই মহাকাশযানৰপৰা ধৰা পেলায় আৰু এই খবৰ ভূকেন্দ্ৰলৈ জনোৱাত খবৰটো ব্ৰহ্মদেশৰ চৰকাৰক লগে লগে জনাইছিল।

মহাকাশৰপৰা বাকেশ শৰ্মাই তোলা প'চ-মিনিটৰ আলোকচিত্ৰ তুলিবলৈ আমাৰ দেশৰ ৫০ খন উৰাজাহাজৰপৰা ছবি তোলোতে দুবছৰ সময় লাগিব।

এনেদৰে মহাকাশত কছ মহাকাশ গৱেষণাগাৰ ছলয়ুট-এ ত বাকেশ শৰ্মাৰ সপ্তাহজোৰা অভিযানৰ সামৰণি পৰে আৰু ১১ এপ্ৰিলৰ দিনা পূৱা দহ বজাত ছলয়ুট মহাকাশ-কেন্দ্ৰত থকা কছ মহাকাশ-চাৰী কেইজনৰপৰা বিদায় লয়। তেওঁলোকে

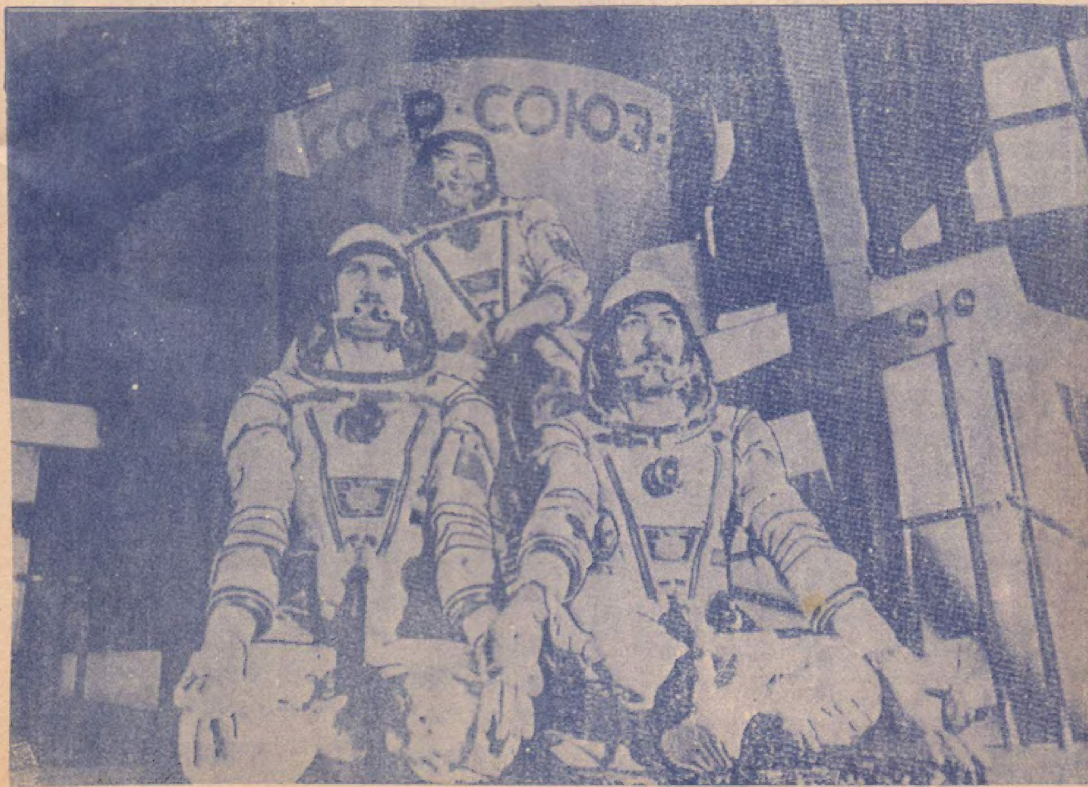
ছয়জ মহাকাশযানৰ মডিউলত সোমায়। তিনি ঘণ্টাৰ পাছত ছয়জ মহাকাশযান ছলয়টবপৰা পৃথক হয় আৰু পৃথিৱী অভিমুখে লাহে লাহে নামি আহে।

ছয়জ মহাকাশযানখন তিনিটা মডিউলেৰে গঠিত। দুঘণ্টাৰ পাছত প্ৰথমে 'অবৰিটেল মডিউল' আৰু পাছত 'ছাৰ্ভিছ মডিউল' মহাকাশযানৰপৰা বিচ্ছিন্ন কৰা হয়। এই দুয়োটা খণ্ড পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলত সোমোৱাৰ লগে লগে পুৰি নিঃচিহ্ন হয়। অৱতৰণ যানখন তাপত দগ্ধ নহ'বৰ বাবে ২,৫০০ ডিগ্ৰী ছেল্টিগ্ৰেড তাপ সহ্য কৰিব পৰা বৰ্মেৰে আৱৰা। অৱতৰণ যানৰ ভিতৰত মহাকাশ চাৰী থকা কোঠাৰ তাপ বিছ ডিগ্ৰী ছেল্টিগ্ৰেড। অৱতৰণ যানৰ গতি ৰেট্ৰো-ৰকেটৰ সহায়ত ছেকেণ্ডত ৭.৭ কিলোমিটাৰপৰা ১.১৫ কিলোমিটাৰলৈ কমাই অনা হয়।

ৰাকেশ শৰ্মাৰ জীৱনত ১৩ সংখ্যাটো !

ৰাকেশ শৰ্মাৰ জন্ম ১৯৪৯ চনৰ ১৩ জানুৱাৰিত। ১৯৬৮ চনৰ ১৩ ডিছেম্বৰত বৈমানিক হিচাপে সৱীকৃতি লাভ। ১৯৭০ চনৰ ১৩ জুনত বায়ু-সেনাৰ বৈমানিক বিষয়া ৰূপে প্ৰতিষ্ঠা লাভ। ১৯৭১ চনৰ ১৩ ডিছেম্বৰৰ দিনা ভাৰত-পাকিস্তান যুদ্ধত তেওঁ শত্ৰুৰ বিৰুদ্ধে ১৩ বাৰ আক্ৰমণৰ সন্মুখীন হৈছিল। ১৯৭৩ চনৰ ১৩ জানুৱাৰিৰ দিনা বিবাহ। উল্লেখযোগ্য যে মহাকাশচাৰীৰ প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ সময়ত মস্কোৰ এটা অট্টালিকাৰ ১৩ নম্বৰ মহলাত তেওঁক থাকিবলৈ দিয়া হৈছিল !

ৰাকেশ মহাকাশত যোগাযোগৰ সূচনা কৰে

মহাভাৰ জাকনিহঁত,

তেমালোক আটায়ে মৰম ল'ৰা।

বহাগৰ বতৰত মৌসমা কুট-কুট গীতেৰে
কঢ়ালি বিহুটিক আদৰিওলৈ কুলি চৰাইজনীনা
হুগুতে আহি ক'ব পৰা ওলালহি ?

অকল অসমৰ হাবিয়ে - কনিয়েই নহয়, এই
বসন্ত কালত কুলি-কেতেকী চৰাইৰ মাত এছিয়া
আৰু উত্তৰ ইউৰোপৰ দেশবোৰতো শুনিবলৈ পোৱা
যায়। কিন্তু আমাৰ এনে লাগে, যেন কুলি-
কেতেকী চৰাইবোৰ অকল আমাৰ অসমৰ চৰাইহে।

কুলি চৰাইক ইংৰাজীত কাক্কু, ফৰাচী ভাষাত
কণকণ, কহদেশত কুকুমা আৰু জাপানত 'কাক-
কো' বুলি কয়। অষ্ট্ৰেলিয়াত কুলি চৰাইক কুট-
ইই বুলি কয়।

পাছৰ আঁৰত লুকাই কুট কুট কৈ গীত
গোৱা কুলি চৰাই কেনেকুৱা চাৰাচোন। মতা
কুলি চৰাই সেউজ বুলীয়া চিকমিকোৱা নীলা
আৰু ক'লা বঙৰ। মাইকী কুলি চৰাইৰ বহু
ভাৱ বৰণীয়া, পাখিত আঁচ আঁচ আৰু বগা
ফটেকটো থাকে। মূৰৰ বঙ জিকমিকোৱা সেউজ
বুলীয়া ক'লা। মতা-মাইকী দুয়োটাৰে চকুৰ
বঙ বঙা। আনৰ বাহত কণী পৰা আন আন
চৰাইবোৰকো মিহ'তৰ এই সন্ভাৰৰ বাবে কুলি
চৰাইৰ জাতত ধৰা হয়। আমাৰ দেশত কিমান
জাতৰ কুলি চৰাই আছে জনা নাযায়; কিন্তু
অষ্ট্ৰেলিয়া মহাদেশত তেৰাবিধ কুলি আছে।
কিন্তু মূখৰ কথা কি জানা? অষ্ট্ৰেলিয়া মহাদেশৰ
কুলিচৰায়ে কুট-কুটকৈ গীত গাব নাজানে।

মতা কুলি চৰাই ফেব্ৰুৱাৰি মাহ সোমোৱাৰ
লগে লগে সাধাৰণতে অসমলৈ আহে। মাইকী
কুলি চৰাই মতা কুলি চৰাই অহাৰ এসপ্তাহমান
পাছতহে হেনো পাৱলহি। মতাটোৱে আহিয়েই
কুট কুট কৈ মাত নিজৰ আগমনৰ বাতৰি
দিয়োহি আৰু নিজৰ ঠাই দখল কৰোহি। এঠাইত
এটা কুলি চৰাইৰ মাত শুনিলে সেই ঠাইলৈ আন
মতা কুলি চৰাই নাহে। মাইকী কুলি চৰাইয়ে
মতা কুলি চৰাইৰ মাত শুনিলে লগ লগলহি। মাইকী
কুলি চৰাই আহি পোৱাৰ পিছত কুলিৰ মাত
শুনিবলৈ আৰু মিঠা লাগে।

কাউৰী বা মৌপিয়া চৰাইৰ চাৰি-পাঁচটা
বাহ ওচৰে-পাজৰে থকা ঠাইকে কুলি চৰায়ে
দখল কৰোহি। কুলি চৰায়ে কাউৰী বাহত কণী
পাৰে আৰু ১৬ দিন মানৰ ভিতৰত কাউৰীৰ উমনি
পাই কুলি চৰাইৰ কণী ফুটি পোৱালি হয়।
শুনিলে হৰ্ষভেই কল্পমান কুলি চৰাইৰ পোৱালিয়ে
কি কৰে জানা? বাহত থকা কাউৰীৰ আন আন
কণীবোৰ গাৰে ঠেলি ঠেলি বাহৰপৰা উলিয়াই
তললৈ পেলাই দিয়ে। কাউৰীৰ পোৱালিকো
সি বাহৰপৰা উলিয়াই পেলাই দিয়ে। বাহত
শেষত কেৱল কুলি চৰাইৰ পোৱালিহে থাকেগৈ।
আৰু অকলে চৌপাশ খাই সোনকালে নোদোক-
নোদোক হৈ পৰে। এনেকৈ এঠাইত কুলি চৰাইৰ
এবাৰত চাৰি-পাঁচটা কাউৰী বাহত চাৰি পাঁচ-
টাকৈ পোৱালি হয়। বেচেৰী কাউৰীয়ে নিজৰ
পোৱালি বুলি কুলি চৰাইৰ পোৱালিকে কুলি-
জালি ডাঙৰ-দীঘল কৰে।

শৰত কালত খোৱা কম্বৰ নাৰ্টন হোৱাৰ
লগে লগে ইউৰোপৰ দেশবোৰৰপৰা কুলি চৰাই
খোৱা বসন্ত বিচাৰি আফ্ৰিকা মহাদেশলৈ উৰা
যাবে। শীতকালটো মিহ'তে তাতৈ কটায়।
সাত সাগৰ ভেৰ নদী পাৰ হৈ ইউৰোপৰপৰা
আমাৰ দেশলৈ কুলি চৰাই আহে কুট কুটকৈ
মৌ-মিঠা মতেৰে গীত গাবলৈ।

অজিলৈ আহোঁ। জেমালোকৰ—

শ্যাম্ভু তামূলী

এই ছবিখনৰ খাপ খোৱা নাম এটা পাঁচটাখন শব্দৰ
 ভিতৰত দি আমাৰে পঠোৱা। নাম, চিকিলা, বকুস দি
 ২৫ বছৰ ভিতৰত পোৱাকৈ পঠোৱা। পুনীয়া নাম দিয়া
 অকনিজনলৈ এবছৰলৈ 'মৌচাক' উপহাৰ দিয়া হ'ব।